

GAZETA LITERARA

Anul VII, nr. 2 (304) — Joi 7 ianuarie 1960

ORGAN SAPTAMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R. P. R.

8 pagini 50 bani

LA ÎNCEPUT DE AN

Perspectivă

de Dumitru CORBEA

Probabil că toți cei care au avut prilejul să călătorească prin țările capitaliste și socialiste ale Europei au încercat, ca și mine, un sentiment uimitor, de îndată ce au început să compare între ele cele două moduri de viață.

În centrul orașului capitalist înfățișează în fiecare pas viața bogată, apartamente spațioase, mincăruri rafinate, îmbrăcăminte luxuoasă etc. Este prima impresie... Căci este de ajuns să privești puțin mai atent viața de aici, fie și prin strălucirea aparentă a vitrinelor, pentru a vedea în realitate o viață de sărăcie, de sărăcie în care oamenii, și prima impresie pălește lăsdind loc unui sentiment nou, care nu te va părăsi tot timpul: clocoțitoare în aparență, viața aceasta, al cărei puls se zbate nervos, încordată, sub avalanșa de mașini, în ritmul nebunesc al jazzului, cu zeci și sute de restaurante și cafenele gălăgioase și costisitoare, — toată viața aceasta, bate pasul pe loc, fără să năzuiască spre ceva a-nume.

Există apa curată, împedează a riu-rilor de munte, care înaintează împetuș spre mare. Există și apa verzuie, stătută, nămolosă a lacului părăsit, deasupra căruia stăruie tot timpul mirosul de mușcați.

Cu toată agitația aparentă, în țările capitaliste începi să simți curind mirosul mușcaților și al nămolului stătut.

Anul trecut am fost în Belgia, una dintre țările capitaliste cu cel mai înalt nivel de viață.

La Charleroy nimerii vorbeau cu îngrijorare de apropiata închidere a multora dintre mine și despre perspectiva șomajului: la Liège muncitorii metalurgiști ne-au arătat un șir lung de case construite de curând, ale căror apartamente au rămas goale din pricina chiriilor prea mari. Vizitatorii din Bruxelles se plingea ca numărul cumpărătorilor scade cu fiecare zi.

În cazul cel mai bun, în țările capitaliste oamenii visează să se mule între o viață mai bună, să-și adune bani pentru concediu. Dimpotrivă, de la statul lor ei nu așteaptă nimic bun și se gândesc cu neîncredere și melancolie la ceea ce le făgăduiește viitorul.

Cu puțin înainte de călătoria în Belgia am fost în R. P. Română și R. P. Bulgaria. Ce deosebire între starea de spirit a oamenilor din cele două țări socialiste de pe malurile durabile și aceea de neliniște și temere a belgienilor!

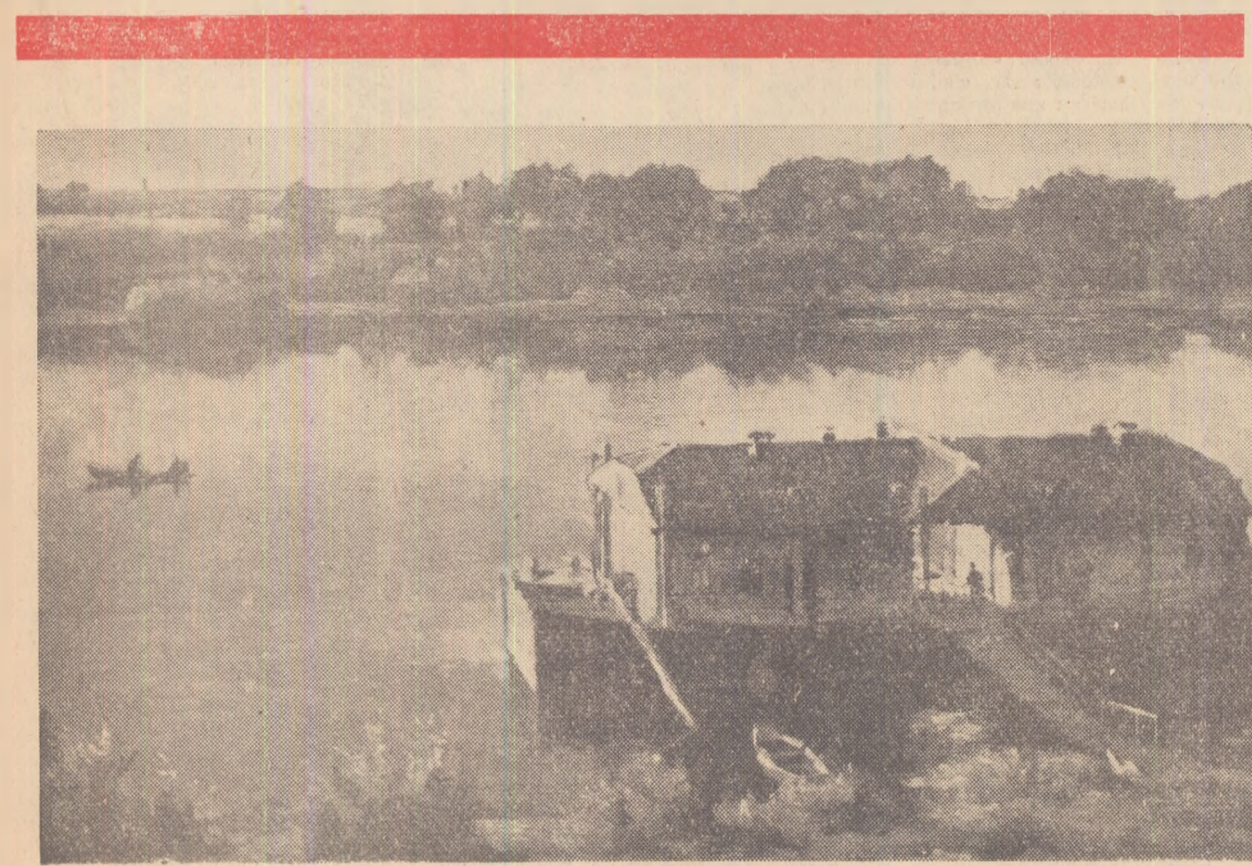
Românii și bulgarii se gindeau la viitor cu ferma convingere că mine va fi mai bine decât astăzi, iar polonezii și cehii mai bine decât mine și, vorbind despre viitor, vorbeau mai întâi de toate despre viitorul întregii țări, al întregului popor, cu încrederea pe care își dă numai sentimentul precis al faptului că știu încotro și pentru ce merg.

Sentimentul acesta al perspectivei vișii, a vișii pe care o creează omul însuși, de cele mai înalte idei, este una dintre trăsăturile cele mai auzitoare și cele mai grăitoare ale orânduirii noastre socialiste. Aceasta este trăsătura vieții noastre, a omului sovietic și a constructorului socialismului din țările de democrație populară.

Viața noastră este împetușă și împedează ca riul de munte, ea ne poartă cu voia și prin voința noastră spre oceanul măreț al socialismului. Noi ne cunoaștem viitorul, îl vedem așa cum va fi: luminos, împedează, lăta de fiecare început de an este pentru noi o sărbătoare. Anul nou care a început înseamnă noi succese, noi victorii, bucurii noi.

Anul acesta va fi încă o treaptă pe drumul spre împărăția nouă, împărăția socialistă.

S. SMIRNOV
redactor șef al revistei „Literatura Gazeții”

NIKOLAI ALEXANDROVICI SOKOLOV.

„Seară pe riul Oka. Debarcaderul din Polenovo” (Expoziția „Kukrukski”)

Revelion

În 500 de ani la multe țes-tre bucureștene vor fi ars luminările de sărbătoare în noaptea anului nou. Vremea dăducă cu carită a fost îngropată odată cu noroiul Cău Domnești. Știu acele cintece aduse, oțez după romanța cu bemoli și de ce să nu mărturisesc, mă înduioșează crinolina. Numai domnița nu-mi plac. Livrea mirosind a nălătină o privesc în vitrina muzeului și mă minnez. Există chiar o gesticulație ce-mă făcăt gelos în turețe. A sărula o mină ră-mine încă o artă. A spune ver-sul festiv cu voce mare, iață o taină vesnică. Să înveți să petreci odată cu un popor în-treg ieșit din tenebrele exploa-tării, rămîne o datorie revolu-tionară.

Partidul, cuvîntul pe care-l vom scrie mereu cu literă mare, ne-a deschis porțile grele de fier ale fiadoului Palat de alță dată și acolo unde Crima pă-ză-tă de sentințele se desăvîșea între două cuvinte, a pătruns cu un vînt mare popular, ca să petreacă. N-am mai auzit bocă-nitul sinistru al cîmelor cu ba-ionetă, n-am mai auzit risul ve-nal al meteselor și nici gîl-gi-tul metalic al auruilor căzut pe mesele de joc. Din cazinoul tir-fozelor cu țări exagerat n-a mai rămas decît un tron aruncat la lada cu gunoi.

Pe sepelele fozite de pașii politicoși ai curizantilor a pî-șit în noaptea anului nou, încă odată, căciulii apasat al cazun-giului, al ierarului și al cusă-toresei. Acolo unde Vodă își tocea pliciteștea între coniac și canioță s-a auzit risul vesel al tineretului. 2000 de oameni aștei, tot ce are mai bun țara asta, s-au adunat sub cadavrele ca să ciocnească un pahar de vin. Peretii au fost învîdobiți pen-tru ei, s-a aprins un brad în hădări electrice și un mare ospăț a însoțit prima jumătate de noapte a lui '60.

Către tovanul ajumăt ieri de trabucuri regale s-au ridicat pa-harele fozite de mîinile bălă-ro-rite. În simfonia cristalină cio-cnit s-au auzit primele urări. A-ceastă sărbătoare nu seamănă cu niciuna. Gîndindu-mă la faj-pa Eugén BARBU

(Continuare în pag. 4)

CONȚINUT ȘI COMPOZIȚIE

de Silviu IOSIFESCU

„Bariera” e una din cărțile des-pre care s-a scris mult. Un spirit ma-tematic ar putea calcula cu volunul comentariilor tînde să depășească pe cel al lui Teodor Mazilu. E evident că avem de-a face cu o scriere care sti-mulează interpretările. Asupra cărților proaste nu revin mereu decît strategii critice care le folosesc ca exemple si-gure, unologate.

Cel care intervine într-o discuție mai demult angajat riscă să i se atribue intenție de arbitru. Nu voi încerca un rezumat al discuțiilor și nu voi repeta ceea ce mi se pare adevărat din aprecierile elogiatoase sau rezervate. Des-pre reușita pe care o reprezintă Vițu au vorbit competent Paul Georgescu și Radu Enescu. S-a analizat semni-ficanța și complexitatea personalității, funcția social-eliberatoare a risului său, ba chiar modul cum Vițu educă pe alții, prin ris, învațîndu-i să se ri-pa de ideologia dominantă, să-și dobîndească conștiința și demnitatea de muncitori. „Admira risul femeii cum își admiră artistul opera: risul Tuțuleștei era opera lui”. Înslușit, s-a vorbit de noua viziune asupra mahalalei, pe care o implică prezența unor personaje ca Vițu, viziune cu totul deosebită de tonul adesea „mizerabilist” al lui George Mihail Zamfirescu.

Trebue subliniată arta inteligență cu care Teodor Mazilu minimizează o anumită analiză de tip moralist. Moral-ist și nu moralizator. În general, termenul de „moralist” e asociat cu literatura clasică și desemnează in-vestigția psihologică menită să între-gească tipuri foarte generale, diferen-țiate printr-o trăsătură dominantă și revalorate în special prin portrete morale sau maxime. Dar e vorba de un anumit fel de analiză care pornește de la o trăsătură de caracter. Scri-torul o ilustrează și o adîncește cu fi-ferite fapte pe care adesea nu se aște-șie să le comenteze, să le interpreteze explicit. În acest sens, reînfrînăm ana-liza moralistă în proza contemporană. Riscul didacticismului și prolifărită-ții există doar cînd talentul e deficitar. Într-un roman de soliditate, „Enigma Otiliei”, avaria lui Costache Gurgiu-veanu, forța de pătrundere socială a lui Stănică ori obsesia matrimonială

a Auricii sint dezvăluite prin alătu-rarea de mici fapte anecdotice.

Teodor Mazilu și-a arătat preferința și capacitatea de a folosi acest mod de analiză încă din „Galeria Palavră-gilor” și „Insectar de buzunar” care stă-luiează de fapt, încercări de a reactualiza literatura de caracter. În „Bariera”, procedeul servește pentru a lumina fațetele unor personaje complexe. În primul rînd, firește, în cazul Vițu. Trăsăturile diferite ale acestui personaj surprinzător și totuși unitar, generozitatea și puritatea morală, concepția fi-lozofică și morală a unui producător de bunuri, dușman al meschinăriei ne-gustoreșii, unorul lui — sint toate scosese la iveală prin aglomerarea de detalii anecdotice. Dar procedeul nu servește numai în cazul lui Vițu și imputarea ce i s-a făcut scriitorului că Vițu este singurul personaj cu adevă-rat existent în „Bariera” mi se pare neîntemeiată. Observația a fost înles-nită de faptul că puterea de viață a

(Continuare în pag. 6)

Teatrul decadent în slujba prejudecăților burgheze

de Andrei BĂLEANU

Descompunerea culturii burgheze a creat o asemenea confuzie a valorilor și chiar a termenilor, încît în secolul nostru mistificările au ajuns mai fre-cvente ca oriundă. Și ele au devenit, de altfel, indispensabile reprezentanților ideologici ai reacțiunii. Tot ceea ce ține de noțiunile „progres”, „înnoire” se bucură astăzi de un prestigiu imens. Cine ar mai putea să se pre-zinte în jața maselor ca retrograd de-clara? Militardul preferă să se in-tituleze „capitalist popular”. Politi-cieni finanțați de trusturi conduc

partide „socialiste” de dreapta, iar în literatură și artă cele mai degra-date produse ale unei societăți inuri-bunde se pun în vinzare sub eticheta „avangardă”.

Totul se întoarce pe dos. Artiștii încep parca să umble în mîini. Publi-cul se zapăcește. Poetii fac anti-po-zitie. Pictorii fac anti-pictură. Dramatur-giile fac anti-teatru. Publicul nu mai înțelege nimic. Snobii își dau aere. Criticii exclamă: Ohi ce stupidități pro-funde, ce frumuseți respingătoare. O parte a publicului începe să se în-trebe: Oare n-o fi ceva dedesubtul acestei înmălășeli?

Într-adevăr, marile financiare, oameni care știu să prelucureze banii, n-au investit de Heric marulul capital pen-tru a prognoza și întreprinde arta decadentă burgheză. Totuși, în unele lăuri la cuvînt și-a făcut loc — prin-tele altele — vechea prejudecăță că așa zisa „avangardă” modernistă ar fi aut o latură „revoluționară”, că ea ar fi fost un protest anti-burghez, o negare a lumii burgheze, o evadare din această lume a artistului nemă-tutut de condițiile societății capita-liste.

Nu mai trăim în vremurile primelor manifeste dadaiste, futuriste și supra-realiste, cînd s-ar mai fi putut crede că extravagantele unor literari care în-calcău convențiile sociale și regu-lile poetice, vor „epata pe burghez”. Surpriza și iritarea au trecut, iar evolu-ția curentelor de „avangardă” a scos tot mai mult la iveală adevăra-ta lor semnificație. Atacînd societatea în genere, ele nu neagă societatea bur-gheză, ci o afirmă. Atacînd rațiunea

ION CREANGĂ

La 31 decembrie 1889, se stîngea din viață, în vîrstă de 52 de ani, cel care scrisese neasemuită Amintiri din copilărie și Povestii. Opere de mare semnificație morală, de tonic optimism, cu toată boala grozavă care-l chinase, ca pe Flaubert și pe Dostoievski. Cu șase ani înainte, presa bucureșteană răspîndise știrea falsă a morții lui, în urma unui atac de apoplexie. Emoția atînsese pînă și presa franțuză a hai-luiului. La Gazeții de Roumanie de

duminică 16/28 octombrie 1883 deplî-ngea, ca „o mare pierdere pentru lite-ratura națională”, dispariția aceluia care, cu cîteva rînduri mai sus nu zicea decît „spiritualul colaborator al Consoberților literare”. Ca să dezmință, la 20 octombrie, print-un calambur, știrea (la nouvelle) morții... „nucleis-tului român”! Se vede, din această repede ochire în arhiva timpului, nara și să-l scape de sărăcie. Cît despre literatura lui, care nu-i aducea nici un ban, pentru că domnia de la Consoberții literare cultiva un „gratu-lu” care-i tubesc scrisul. Deși nu ar fi drept să ignorăm cu voință rolul seamă în cel economic, el n-a gîndit niciodată că ea se va integra patri-moniului celui mai scump al litera-turii noastre și că nu va pieri decît o dată cu limba noastră.

Am vorbit despre reprezentativitatea operei humuleșteanului. În ce constă ea? Desigur, nu în particularitățile colțului de țară pe care l-a nemiuit, făcînd din zona călcăia de pașii lui un centru de interes al multor dru-metii care-i tubesc scrisul. Deși nu ar fi drept să ignorăm cu voință rolul seamă în cel economic, el n-a gîndit niciodată că ea se va integra patri-moniului celui mai scump al litera-turii noastre și că nu va pieri decît o dată cu limba noastră.

Am vorbit despre reprezentativitatea operei humuleșteanului. În ce constă ea? Desigur, nu în particularitățile colțului de țară pe care l-a nemiuit, făcînd din zona călcăia de pașii lui un centru de interes al multor dru-metii care-i tubesc scrisul. Deși nu ar fi drept să ignorăm cu voință rolul seamă în cel economic, el n-a gîndit niciodată că ea se va integra patri-moniului celui mai scump al litera-turii noastre și că nu va pieri decît o dată cu limba noastră.

70 de ani de la moartea marelui scriitor

mai puțin adevărat că, prin conținutul ei uman, opera e pe înțelesul romi-nilor de pretutindeni și de toate vîrstele. Rezonanța ei n-a fost niciodată exclusiv provincialistă, iar an cu an ea a pă-truns mai adînc în conștiința tuturor cunoaștorilor de carte.

Mă întreb dacă autorul a fost conș-tient de genialitatea sa creatoare, care-l așeza alături de marile lui prieten, Mihail Eminescu, în persoana căruia s'aușse să vadă pe „cel mai mare poet al romînilor”, așa cum a însemnat pe o carte primită în dar de la el. De bună seamă că nu. Scria greu, scria foarte greu. Scrișul era pentru el, după isteful joc de cuvinte al lui Valery, un mult transpirație decît inspirație. Asuda din greu și schimba una după alta batislele, chiar cînd nu redacta decît o scurtă bucată de citire pentru manualele lui didactice.

Cite un colaborator de aceste manu-ale, înzestrat cu un condei vesel, se lăsa peste gură de „mirare” înaintea acestei dificultăți neînchipușe și pe-cerețindu-l capabil pe mălăhălosul său prieten de a scrie povestii de unul singur, atribuia neritului cel mare Tință Vartic, tovarășe de viață din bojdeuca de pe Tîcîu. Manuscri-tele literare ale lui Creangă, așa cum ne-au ajuns cîteva, norocos strasuse de către pentru manualele lui didactice. Cite un colaborator de aceste manu-ale, înzestrat cu un condei vesel, se lăsa peste gură de „mirare” înaintea acestei dificultăți neînchipușe și pe-cerețindu-l capabil pe mălăhălosul său prieten de a scrie povestii de unul singur, atribuia neritului cel mare Tință Vartic, tovarășe de viață din bojdeuca de pe Tîcîu. Manuscri-tele literare ale lui Creangă, așa cum ne-au ajuns cîteva, norocos strasuse de către pentru manualele lui didactice.

Creangă avea o conștiințiozitate de mare scriitor clasic unită cu o medio-cră conștiință de sine, neocolindu-se mai mult decît un modest uenie în ale scrisului. Trebuie să fi fost și el „miser” de hazul pe care-l făcea „bo-ierii” de la Junimea de „țărăniile” lui,

(Continuare în pag. 3)

dar poate că începea să se dumirească numai cînd îi vedea gustîndu-i „coro-zivinele”. În nici un caz nu-i trecea prin mîine — cînd scria în tovarășie cu alții trei-patru colegi, învățatorii mai cu cheag decît dînsul, un oropsit al clerului și al învățămîntului, — că scrierile lui didactice aveau să domine „piața” timp de aproape douăzeci de ani și să-l scape de sărăcie. Cît despre literatura lui, care nu-i aducea nici un ban, pentru că domnia de la Consoberții literare cultiva un „gratu-lu” care-i tubesc scrisul. Deși nu ar fi drept să ignorăm cu voință rolul seamă în cel economic, el n-a gîndit niciodată că ea se va integra patri-moniului celui mai scump al litera-turii noastre și că nu va pieri decît o dată cu limba noastră.

Am vorbit despre reprezentativitatea operei humuleșteanului. În ce constă ea? Desigur, nu în particularitățile colțului de țară pe care l-a nemiuit, făcînd din zona călcăia de pașii lui un centru de interes al multor dru-metii care-i tubesc scrisul. Deși nu ar fi drept să ignorăm cu voință rolul seamă în cel economic, el n-a gîndit niciodată că ea se va integra patri-moniului celui mai scump al litera-turii noastre și că nu va pieri decît o dată cu limba noastră.

rapacele boier megieș, decît de scri-putul primit în față și pe care nu-l poate șterge decît sărutul domnului popular, Cuza-vođ. De aceea un alt erou al său este aproape neversimi-lul Popa Dănu, clericul prin excelență independent, care a june arhimandrit, dar nu s-a chivernisit ca să-și cum-pere straie și podobe după rangul lui și continuă să circule în lume ca un om fără căpătii, ca un „teleleu-tănaș”, numai astfel reușind să-și salveze identitatea morală, întemeiată pe sărăcia în libertate.

Din tolcilor ruseș, pe care l-a cunoscut (vezi Povestile crivățuți, pu-blicate de E. Bucuța I), eroul lui e Ivan Turbină, un alt mare neșpus, care l-a băgat pe diavolul în traisță și a înșelat înșăși moartea. Bănuit-a Creangă, cînd urma în formă pro-prie, așa cum numai el știu meșteșugii și vrăii civivinele, că el înșuși nu fă-cea altceva decît datorită independenței lui morale, atîl de greu cîștigat, să înșeface Timpul și să-l anexeze nume-lui său pentru totdauna?

Așadar, Creangă își apare repre-zentativ prin spiritul de revoltă so-cială, prin pasiunea lui pentru liber-tate. Ea singură asigură omului, fie el cît de simplu, ca părinții și bunii lui Creangă, bucuria de a trăi și, ca un corolar al unei vieti împlinite în fericele interioară, înțelepciunea. Creangă le-a avut pe toate. O copilărie jucăușă, acea copilărie care, transpusă în Amintiri, îi asigură nemurărul public mîrunt al nevrstnicilor. A avut apoi bucuria de a trăi, nu fără

Șerban CIOCULESCU

(Continuare în pag. 3)

Bibliografie

E. S. P. L. A.

Au apărut:

- Cezar Bollic: Pagini alese 308 pag.
- N. Gane - NUVELE - 194 pag.
- Tatiana Nicolescu - OPERA LUI GOGOL IN ROMANIA, 204 pag.

Lucrări in curs de apariție

- G. Ibrăileanu - ADELA - 188 pag.
- G. Topircanu - OPERE ALESE - 2 volume.

In colectia 'Biblioteca pentru toti'

- 1. Eminescu - POEZII.
2. Caragiale - TEATRU.
3. V. Alecsandri - PROZA: 'CALATORII IN AFRICA' (vol. I) si 'DRI-DRI' (vol. II).

Editura tineretului

Vor apare:

- Costache Anton - SERII ALBASTRE.
- M. Brezilescu - VERSURI (Colectia 'Cele mai frumoase poezii').
- Delivrancea - NUVELE (Biblioteca scolarului).

GHEORGHE SRIDON

'Inlocuirea de la lucru'

CRONICAR

Necesitatea judecării de valoare

O primă observație (ne referim la numerele 9, 10, 11) care se desprinde după lectură...

Cronica literară folosește de preferință două modalități. La locul întâi și maniera conflișcilor descriptivă...

Critica în 'lașul literar'

mai prejos și cronica (în nr. 11) la romanul lui Const. Chișiță...

Veronica Porumbacu: 'INTREG ȘI PARTE'

La capătul unui deceniu de activitate pe tărâmul liricii socialiste, Veronica Porumbacu...

O carte pe săptămână

și față de vremea în care trăim și formulată într-o expresie precisă, limpede și nu mai puțin sugestivă decât versul de 'moțatie', de 'amostera'...

motivele care o împiedică de-a scrie pe poezii și de-a scrie. Un poet de factură sa trebuie, în chip necesar, să simtă motivele care o rețin în avântul spre o realizare majoră...

Lucian RAICU

PERSPECTIVE

mare bogăție și din el se vor fabrica multe din cele necesare vieții omului muncitor din oraș și țară. Sub burghezie ar fi fost de neconceput ca orașe ca Brăila, Galați, Birlad, Botoșani și Sf. Gheorghe să aibă teatre de stat...

Contemporaneitate și anacronism în expresia poetică

În mitologia mai teneasă încă poezii: 'Numai febra m-a scris de patru zile. / Ait / Lucerilor în pat m-au prouit în cuie, / Iar lăncile de rază se simt în piept, în gît / Corabia lui Argo din istmul nopții suie...'...

Există și un alt tip de figură poetică anacronică, acestea cu sunet mai neplăcut chiar decît cele pe care le-am numit semantice. În poezia 'Pămint și cer'...

Există și un alt tip de figură poetică anacronică, acestea cu sunet mai neplăcut chiar decît cele pe care le-am numit semantice. În poezia 'Pămint și cer'...

Există și un alt tip de figură poetică anacronică, acestea cu sunet mai neplăcut chiar decît cele pe care le-am numit semantice. În poezia 'Pămint și cer'...

DISCUȚII DESPRE POEZIE

epocilor îmbătrînite, care cultivă formalismul. Și adăugăm, ceea ce se știe de mult, că să nu se înțeleagă cumva că sintem din principiu împotriva imaginilor fructifere...

epocilor îmbătrînite, care cultivă formalismul. Și adăugăm, ceea ce se știe de mult, că să nu se înțeleagă cumva că sintem din principiu împotriva imaginilor fructifere...

bilanțul realizărilor, constatăm mult puțin, nu un minus, adevărul înclină spre activă balanță. Această activă bilanț constatăm și anul trecut. Acest activ a fost scos în evidență de Plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 3-5 decembrie 1959...

Vorbim într-un articol trecut despre istoricitatea și substratul ideologic al expresiei figurative poetice. Și, arătînd că atmosfera unei epoci, ideile și sentimentele unui poet se comunică deopotrivă prin conținutul de emoții și idei al poeziei și prin figurile de stil folosite de creator pentru înfruparea gândirii sale...

Vera CALIN Dumitru CORBEA

CRONICA DRAMATICA

Pogodin a scris „Aristocrații” în 1934 după o îndelungată documentare pe șantierul canalului Marea Albă-Marea Baltică. Pentru scriitor, acest răstimp a constituit un însemnat punct de cotitură. Ciochina dramatică neobișnuită dintre nou și vechi la care a asistat și caracterul excepțional al problemelor de conștiință care i s-au revelat, l-au condus cu o nouă forță pe calea inovației artistice revoluționare. „Când am fost la canal”, spune autorul „Aristocraților” în coropul prezentat la primul congres unional al scriitorilor sovietici, — când am vizitat barăcele, când am văzut această uriașă mulțime de oameni, cu concepții și sentimente contradictorii — materialul din care trebuia să zămisească o dramă — am înțeles că nu există formule de-a gala pentru tratarea unui asemenea material și că el trebuie tratat într-un fel cu totul nou... „După ce am vizitat canalul Marea Albă-Marea Baltică, am izbucnit îndelung la modul în problemele artei noastre. Cred că înțelegem acum de ce sînt profund revoltat când vine cine un neofit și ne îndeamnă să învățăm de la Scribe...”

cafe luptelor de sfârșire a exploatării, elementele de la periferia societății au săvîrșit cumpăna eroare de a confunda onoarea terfelă de minciună burgheză cu cinstea omenească însăși și minca de rob din orinduirea capitalistă cu esența întărirea a muncii omului în condițiile libertății sociale. Costea Căpitanul, Sonia, Beretă sau Alhosa viătorul urăscu de aprindere lingeria albă, imaculată care li se pare a fi simbolul sfidător al pervertirii adevărații.

„ARISTOCRAȚII” de N. Pogodin

(Teatrul Muncitoresc C. F. R.)

În care doinele romantice au fost înlocuite cu tipul cinic și scepticismul dezabuzat. În fond, aerele „aristocrației” ascund amărăciunea unei vieți ratate, iar inițierea zgomotoasă a operăi, greu groază lor de noi umilințe. Oare nu tocmai încrederea și farmecul necunoscut al muncii constructive sînt leacurile care-i pot readuce la simțiri cetățenești pe cei mai buni dintre acești oameni căzuți „la fund”? Acestea sînt și principiile pedagogice de la care pleacă cei care au primit misiunea transformării oamenilor și lucrurilor pe șantierul canalului Belomor.

Cekisti, reprezentanții puterii sovietice, au inscrip în caietul lor de sarcini nu numai ocrotirea cuceririi obținute, dar și apărarea vieții de milie. Spre deosebire de vechii „păzitori ai ordinii” țariste, pentru care omul era prin definiție un element suspect, ostașii din Ceka îndepărtase impresiunile mîntuie umane în sulițele tuturor celor cărora burghezia le-a schilodit sufletul. În fața lor, pe loc simbolizează unii marii construcții s-au adunat eroii lamentabili ai „Azilului de noaptea”. Satin, cel care nu uitase, afundîndu-se în noroi, salvarea roștrii cuvintului om și prietenii săi de beție se trezesc dintr-un somn greu, veghîndu-și la viața de la capăt.

Piesa lui Pogodin este un poem închinat forței revoluției, caracterului său intransigent și uman. În nume-

ruasele labouri și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți. Bineînțeles, nu toți cei azvîrșiți la periferia vieții pot fi recuperați, dar numărul celor pierduți este infim, în vreme ce valoarea sulițelor distigate de partea vieții noi rămîne incalculabilă.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți. Bineînțeles, nu toți cei azvîrșiți la periferia vieții pot fi recuperați, dar numărul celor pierduți este infim, în vreme ce valoarea sulițelor distigate de partea vieții noi rămîne incalculabilă.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți.

Caracterul inelar al dramei lui Pogodin se evidențiază într-adevăr din ineditul excepțional al faptelor de viață seletice cu avaria și remarcabilă măiestrie. Piesa sa n-are nimic din tehnica pieselor „din jurul samovarului”, prinzînd în alt chip și topind în alte forme experiența marilor in-

terpreti, dar și episoade ale acestei povestiri dramatice, autorul urmărește lupta tenace a comunistilor de felul lui Gromov pentru înaintarea conștientă a fratelui nouului canal și a muncii educative care risipește înocentul în cetele tristele lumuri „aristocrației” ale foștilor delincvenți.

Mihail Vasilevici Kuprianov (Expoziția „Kubrinkin”) „La mare, Orașul Oșpenku”

Probleme de reconsiderare — IPOTEZE —

Doar Macedonschi s-a învînt fenomenul Argezi, acalmînd în Ion Theodor de 16 ani, din paginile suplimentului literar al ziarului său „Liga ortodoxă”, însuși viitorul poeziei românești Harazitul s-a lepadat însă totdeauna de inițiu lui avarat ca nedepun de adult, iar în „Cuvîntul” din fruntea ultimei sale ediții îl consideră de-a dreptul un hibrid făcut mai mult fără voce, cu concursul silnic chiar al nașului: „Proprietarul gazetei și-a amestecat penița cu a submatarului, fără cel puțin să-l înștipeze. Ambia lui romantică îl consacră „șei de școală”. (T. Argezi, „Versuri” pag. 16 Espla 1959). Tiran și în genozitate, Macedonschi trebuia să exaspereze o susceptibilitate legiti-mă, nesuferind intruziunea pe treapta de discipol al mîntuie, nici al „diacului” (Șelul) se cuvîna să relevăm călura și naturalitatea cu care se adaptează personalității lui Gromov, tânărul actor Constantin Theodor, finier și vîrnic, începător și consacrati, se unesc într-o distribuție înșuflețită care acționează în virtutea unei concepții rezgatoare ferme. Avîntul revoluționar al spectacolului trece rampa, stabilind o comunicare vie cu sala, ceea ce confirmă buna înțelegere a semnificațiilor piesei lui Pogodin.

logicie în jurul „misterului” zămîștrii personalității lui Tudor Argezi. De discutat serios este conținutul creației, ruda care, deși de aur, ca oul găinii ignorante din poezia „Giucare”, sînțitează și el, jîșis sau mascat, raportul caracteristic artei, între eul creator și oameni.

Prin intermediul deoului, tot mai prețios și, aș zice, elegant al Editurii de Stat, a 15-a aniversare a Eliberării a pus în mîntuie la peste 20.000 de cititori harito, cea mai completă și până acum, a operei, Ediția, precedată cu un indice alfabetic al poezilor incluse, beneficiază — spre deosebire de aceea similară a lui Eminescu — de

Tudor Argezi : „VERSURI”

o prefață. Entuziaș și lucid, Mihail Benic a întocmit o primă reconsiderare globală, atentă la gingașia unui subiect contradictoriu. De la cele cîteva „Agate negre”, cede date editurii de către exigentul bijutier de hăfural unar „romancabile pușturii literare”, cum declară în „Cuvîntul” menționat, putem urea cu degetul în piscul „Cuvîntelor potrivite”, trece apoi pe „Florile de mușcat”, „Versuri de seară” și „Hore”, ca să pășim pe mîntuierile „1907” și „Cîntare omului”. De acolo de sus, primim mai comod cîmolele risipite spre șes, poeziile rătăcite de volum dar nu și de „turna” poemelor clasice, minate de păstura cu „trîșcă”, către eternitate. Remarcabilă ediția suportă totuși obiecții. Le cămă se preferă o variantă înfrîmăată admirabilă „Dau step”, de ce cronologia nu e consecventă și lipsite o bibliografie? Care caracterul colecției le exclude, fiind rezervoare pentru o ediție critică?

TEATRUL DECADENT IN SLUJBA PREJUDECĂȚILOR BURGHEZE

(Urmare din pag. 1)

Indivizul trebuie să fie singur, izolat cu spaimete și nedumeririle sale, incapabil să se unească cu semenii săi în scopul eliberării comune. Sarcina de a promova această teză imitativă reacționară și-o asumă — printre alții — Ionesco. Încercînd dialogul prin gîngășii absurde, el rupe chiar și cele mai elementare legături sociale. Oamenii nu se pot întîlni une pe alții: cu altă mai mult deci, nu pot lupta împreună pentru un scop comun. „Eu cred, în ce mă privește, sincer, în sarcina săracilor, o deplor, ea este ade-vărată, ea poate fi materie pentru teatru — scrie Ionesco; cred de asemenea în neliniștea și marile plăcisele pe care le pot avea bogășii; dar nici în mizeria unora, nici în melan-colia celorlalți mi-mă găsesc eu substanța dramatică. Teatrul e, pentru mine, proiecția pe scenă a lumii dinlăuntru: în visurile, în angosaele, în dorințele mele obscure, în contradicțiile mele interioare, înj rezero eu dreptul de a-mi culege materia teatrală”. („L'Impromptu de l'Alma”). Ce întîlnim, de fapt, în această „Lume dinlăuntru” elată de Ionesco? Același „eu” burghez, multumit de sine, care își vede superior de tot ce e uman, reducînd făptura omenească la automatismul instințial al unor vieți necuvîntătoare.

O trăsătură comună a genului de piese la care ne-am referit mai sus este atemporalitatea. „Deși întîlnim” teatral și viitorul, nou și vechiul, „anulind” istoria, autorii caută să dea impresia că nu este vorba de puzteirica și pierrea unei anumite orîndiri, ci de un blestem care ar apăsa asupra societății întregi. Vînoată n-ar fi deci

clasa dominantă, vînoași sintem cu toții că ne-am născut. „In toate țările, Beckett și Brecht pe toate tonurile — scrie Maurice Nadeau în France-Observateur — ar fi fost mai bine să nu ne fi născut”. (Iată-ne ajunși, în fond, și la păcatul originar).

Ascultînd horcăilele societății capitaliste, Beckett și Brecht sînt se grăbesc să cînte prohodul omeniilor. Despre piesa lui Beckett „Siris și par-tidă”, Pierre Marabru scria în „Arts” că „nu este decît ultima zvonitoare a unui teatru care agonizează” (dată cu clasa care i-a dat naștere — adăugăm noi). Această artă seclătită de puteri — continuă criticul — „deschide gura ca un pește scos din apă: ea are o leamă atroce; ea se știe condamnată. După ea, nu mai rămîne nimic. Adică da... realismul socialist, care își găsește în această cea mai bună justificare”.

Da, din fericire, procesul de puzteirică al artei burgheze, oricît este el de dăunător civilizăției moderne, nu reușește să nîmcească totul. I supra-vieștește tot ce este sântos în artă, o artă nouă, cu adevărat inovatoare, arta care are viitorul în față, arta realismului socialist.

Șerban CIOCULESCU VASILE CONDURACHE „Fete citini”

Desen de IONIȚA ITRUJ

O traducere necorespunzătoare

olumul recent al „Bibliotecii pentru copii” pune la dispoziția publicului românesc o operă de seamă a poeziei și teoriei literare antice; apariția lui este cu aîlt mai binevenită cu cit poezia latină a găsit pînă acum un loc foarte redus în noua și atît de bogata noastră literatură de traduceri: în afara Eneidei lui Virgiliu (1956) și a numeroaselor (poate prea numeroaselor) traduceri din Ovidiu, prilejuate de bimileniul poetului, nu s-a publicat nimic în acest sector pînă la volumul pe care-l recenzăm aici. Nu e loc să discutăm importanța artistică și documentară a satirelor și epistolelor lui Horațiu în literatura latină și universală: cititorul roman va putea găsi, pe de o parte, imagini ale vieții romane din vremea lui August și, pe de altă parte, va face cunoștință cu modelele clasice (în același timp primele în ordine cronologică) ale genului satirelor și epistolelor: epistolele în care Horațiu își expune ideologia literară și în primul rînd Arta poetică oferă, alături de recențele versiunii ale Poeticii lui Aristotel (datată de acad. C. I. Balmus) și ale Artei poetice a lui Boileau (Ionel Marinescu), texte de bază pentru cunoașterea doctrinei clasicismului antic și francez. Calitatea traducerii (C. I. Niculescu) diminuează însă, într-o oarecare măsură, valoarea inițiativii editurii. Versiunea românească este îără îndoială corectă, lipsită de erori în transpunerea textului original; sub raport artistic însă, ea lasă de dorit: ușurința, caracterul de conversațional (sermones) ale satirelor și epistolelor latine se pierd în românește; construcții greoaie, inversări forțate, cuvinte inadecvate și, ceea ce supără mai mult, o versificație inabilă nu creează unui cititor nevăzător dorința de a se apropia pe viitor de alte opere ale literaturii latine. O ciudată preferință a traducătorului pentru cuvîntele arhaice este cu totul nepotrivită și vorbe de un scriitor clasic și dușman declarat al arhaicilor (ritor, călătui, grămătic, logofăt etc.); alături de acestea apar transpuneri înșofite ale unor cu-

vințe latinești: forensis devine în „romîneste” forens (= din for), equinus devine ecvin (= de cal), Iliacus=iliac (= din Iliada), Siculus = siculic (= sicilian).

În alegerea versificației, traducătorul s-a decis pentru hexametru originalul latin. Iliada lui G. Murnu a arătat în chip strălucit că se pot scrie hexametri în romînește. Citirea traducerii din Horațiu ne îndeamnă însă către concluzie opusă: din cauza că accentele cuvintelor nu coincid cu timpnițări ai versului (se găsește la timpnițare cuvîntele neaccentuate: pronume personale, reflexive, articole etc.), nu-mai un specialist își poate da seama că se află în fața unui hexametru, un-neori nici acesta. Iar un cititor nedep-rins cu scandarea își va face o idee greșită și cu totul nefavorabilă despre versificația antică, vîzînd versuri ca acestea:

Ca lușai iar lăticuluar lăsat și-ajun-seș tribun apoi (p. 37)

Bine-ngrășit, de parcă-s un porc din turma lui Epîcur (p. 133)

Și-agoniseală-i ne-linge se teme, biet, s-o folosescă (p. 213)

De la-nepută la sfîrșit semăndu-și; nu-i prea mult de cînd el (p. 217)

Rămîni trec cu nepăsare pe lîngă poema severă (p. 221).

O traducere într-o bună și mărturisită proză ar fi fost mai indicată.

Supărătoare sînt și încăleările de versuri („enjambements”):

Plasa-nărcată cu piine, mai mult n-ai primi tu decît cel (p. 5)

Sau poate rîdele-acestea ce firea țîa-dat fără nîl o (p. 7)

Ce mă îndemni, așadar, ca un Nae-vius să vieți sari ca (p. 7)

Ce-ndatoriri are un senator sau un înăducător, ce (p. 219).

Caracterul greoi al traducerii ajunge uneori la totala lipsă de sens (găsim de încăleări ale regulilor elementare de sintaxă):

Cum corectura de Persiu șînu pe ven-tinul și bala

Surghînițului Ruplius, „Rege” zis, să-și răzîhne

E cunoscut, ered, de toți urdușii și toți bărbierii (p. 43).

Nu șîm dacă editurii sau autorului

figura, cu aceeași justificare, în orice prelață consacrată unui autor al vremii.

Notele lui R. Albală corecte, sobre, bine scrise, dau cititorului tot ce e necesar pentru înțelegerea textului, și nu-mai ce e necesar. Unele scapări se pot totuși semnala: Iia și Egeria nu sînt curvize (p. 14); Iia e un nume al Reii Silvia, iar Egeria soția și stetrica regelui Numa; în schimb, Origo nu e nimică (p. 11), ci exerciția profesia atribuită celor două figuri legendare.

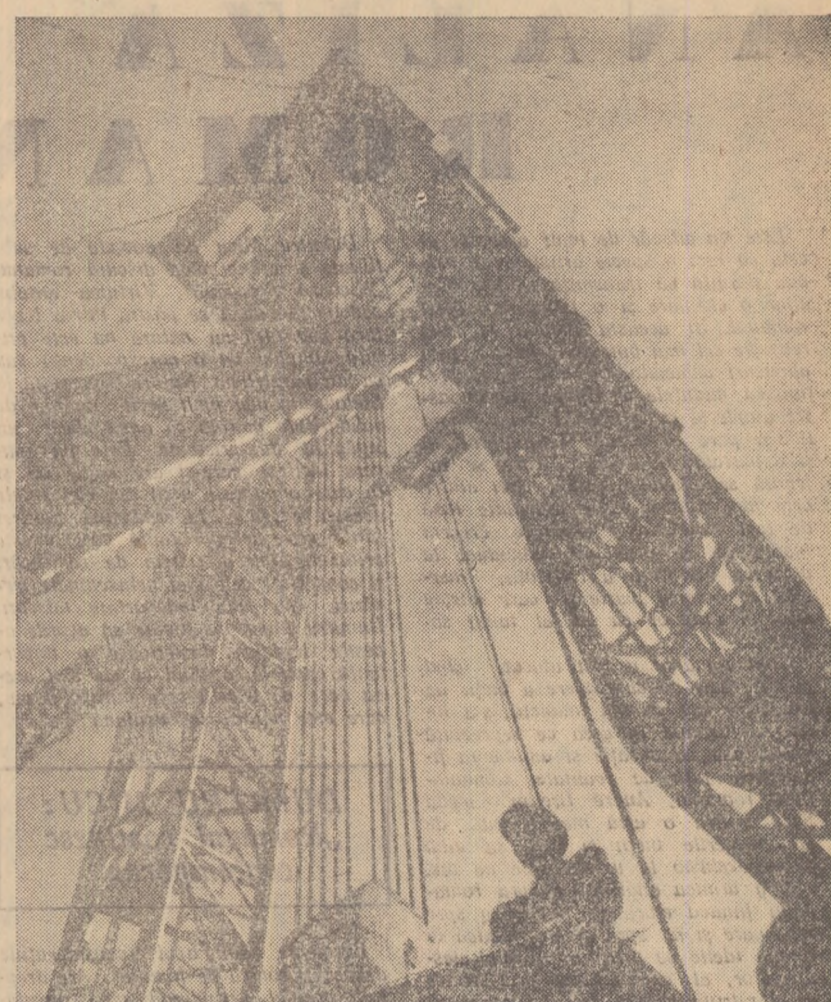
Da-că volumul recent editat de ESPLA nu poate fi socotit un succes, acest lucru se datorează, credem, și faptului că editura nu s-a convins în deajuns că traducerea unei opere poetice trebuie să fie ea însăși o operă poetică, dacă nu chiar opera unui poet. Horațiu își așteaptă încă traducătorul pe care-l merită.

ION CREANGĂ

omeșești, dar nu pînă la pesimism și mizantropie, iubitor de viață în cadrul armonios al familiei și cu bucuriile temperate ale jocului și ale cîntecului. Iar de un epicureism popular moderat, iubitor de dubloace, pe care știa să le pună a cuvînta pe registrul patimilor și intereselor omenești cu ferme-tărilor antropofagice realist, sim-plic și în Capra cu trei iezi, Creangă picură cu ficcare cuvînt un bob cristalin de înțelepciune în risul lui, amplificat în cititorii săi pînă la lacrimă. Băscutul realist al generalilor țîneri din pragul războiului de independență și de după, care s-a străduit să sub-stituească școlasticismului îmbăscit și fastidios corectivul metodelor inițiativă, a rămas, după ce vilva manualului lui s-a risipit, învățătorul tuturor genera-

OAMENII MARILOR RASPUNDERI

De la Călugăra mai la vale, pînă la dealurile de vii ale Putnei se întinde o zonă de pietriș sarmale, împietrite...

Instalația de foraj „4 L.D.”, produsă la Uzinele „1 Mai”-Ploiești

Uzina și familia

Distilația de ulei, cu turnurile scunde, înegrite, fără strălucire, e instalația cea mai puțin arătoasă din toată rafinaria „1 Mai”-Ploiești.

el. Meseria de disliori s-a contopit cu persoana lui. Maistrul Gheorghe Belu e în stare să-și dea seama de funcționarea agregatului lui după sunet, miros, simț tactil, chiar dacă aparatele de înregistrare s-au defectat.

Văzându-i chipul liniștit, senin, lumina de niște ochi mari negri, ești surprins să ații că Gheorghe Belu a trecut printr-o viață frământată, înfruntând nu numai primejiile meseriei de disliori, dar și cursele periculoase ale revoluției, a ceea ce a executat misiuni ilegale în folosul cauzei muncitorești.

De mai bine de 30 de ani, Gheorghe Belu muncește la aceeași instalație, de distilare a uleiurilor. E și în această statornicie profesională o trăsătură a caracterului său tenace și răbdător.

— Activist.

— Activist.

— Activist.

— Activist.

Tudor MIHAIL

— Activist.

CONTEMPORANII

V i r s t e

Am vizitat spre sfîrșitul anului 1959 o fabrică de pielărie din București. Împreună cu un tânăr specialist în vocale și consoanțe, care voia să facă o anchetă pe versus asupra sensului cuvintului „amestec”.

cunoscut la valoarea lor după decenii de activitate, mai ales în zilele noastre. Își întreține acum drumurile cu cei de 18 ani, ca Maria Irimescu care, într-un timp scurt, silinat aproape la granita dintre vârsta de pionier și cea de utemist, pornește să stea la umăr cu muncitorii cei mai încrezăți.

gen și Nicolae Militaru au regretat premiul întâi, dar cred că ei au simțit în Maria Irimescu nu numai un utemist al lui Vasile Vasile, ci și un utemist al lor, prețigăt cu metodele lor populare în înfrățirea țării. Se creează un front temeinic și unic de muncă al tuturor vîrștelor într-o profesie, care tinde să dea același ritm de lucru și la vîrștelor cu experiențe reputate, ca Nicolae Militaru și la tinerii de 18 ani, ca Maria Irimescu. Semnele cele mai proaspete ale socializării și ale omului nou apar pretutindeni la muncitorii de pe întreaga arie a țării, și la Maria Irimescu din București și la dascălul ei, Vasile Vasile din Vilcea, și la Isepicu din Țești.

— Cîți ani ai dumneata? — 18 ani.

— Ai concurat, mi se pare, cu „bătrînii” Nicolae Militaru de la „Bălecescu”, cu „bătrînii” Nagy Eugen de la „Jagor Hiedor” din Cluj și cu Ion Isepicu din Țești. Al cîtelui a fost Nagy Eugen?

— Al doilea.

— De unde și cum ai „îmbrăcat” meseria într-un timp atât de scurt?

— N-am înțeles.

— Și ce ai să devinovițească mai bine, Maria Irimescu rîde.

— Poate te-ai specializat într-o casă de mule din București? Tatăl tău e un mare pantoflar cu vechi experiență?

— Nu. Am fost calificată acum trei ani în fabrica din Rimnicu-Vilcea de meșterul Vasile Vasile. Sint de fapt sărbătorile mele. Tatăl meu e boier, lucrează pe șantierul uzinei soarelui de la Govora. Frațele meu e inginer de mîntar.

— Și prietenul meu, economistul, e oțeliar dar, nu scîmțînd de loc. Lasă-l, nu mă înfrîntă. Acum trei ani purtai cravată de pionieră. Nu ești bucurătoare de cei de trei ani, zici, bucurătoare a acestui lucru pentru că alți copii — și mîntar — obținuse din afară întreprinderi: se ocupa cu instruirea pionierilor de la școala nr. 95. Materialul economist de Maria Irimescu din luna mai pînă în octombrie 1959 echivalență cu peste 500 de perechi încălțăminte pentru copii. Școala nr. 95 o fi avînd mai mult de 500 de elevi? Întrebarea asta mi-ai scăpat, nu i-am pus-o.

— Nu ți-a fost teamă să concurezi, alături de meșterii încrezăți ca Nicolae Militaru și Nagy Eugen? Ei au zece de ani de experiență.

— Cînd m-am întors de la odihna de la Predeal mi s-a spus că am câștigat concursul pe fabrică. După aceea am fost numită din partea fabricii să iau parte la concursul profesional pe țară. Nu vroiam să concurez. Dar câștigasem întrecerea pe fabrică și nu se mai putea.

— Învațătură de mine? Și ți-a fost frică?

— Nu mi-a fost frică. Dar mi-era rușine. Dacă însem în coada concursului, făceam de ruș fabrica. De Nicolae Militaru și Nagy Eugen nu aveam chiar așa spaimă, cum zici dumneata. Încă de pe cînd eram la fabrică din Vilcea, le aplăusem metodele. La concurs, mi-am adus aminte de meșterul meu, cum îmi spunea el de multe ori: „Lucrează calm, corect. Combină atent tiparele. Folosește tot timpul de lucru. Ai grijă la calitatea pielei, atinge din suprafața ei ce se potrivește mai bine la căpote, ce la căpote, ce la căpote. Fiecare parte din suprafața materialului așteaptă un anumit tipar. Aplică-l numai pe acela. Așa poți folosi materialul în întregime, fără risipă. Dacă faci așa, lucrezi și rapid și cu greu te poate întrece cineva.” Și dată mi-am adus aminte de cuvintele lui, m-am liniștit. La ora 2, cînd s-a făcut sfîrșitul concursului, în loc să fi fost 50 de perechi de încălțăminte, cit era norma maximă, făcusem 55 și o căpote. Mi s-a dat premiul întâi.

— Te poți urmări Maria Irimescu crescînd sigură și temeinică pe firul anilor ei de copil, de pionier, de utemist și utemist la școala profesională a fabricii din Vilcea, de muncitor calificat și apoi vestit în norme socialiste, în activitate obștească. Drumul ți-a fost deschis încă din utemist. Muncitorii ca Nicolae Militaru, au ajuns să fie

— Dar pe dumneata te cunosc, adică am cîntăc deosebită în zilele noastre. Cîntăc de zi, nu-mi închipuim că ai numai 18 ani. Căzînd că ai cel puțin 40, o vîrstă de meșter. Ești cântăc, țara concursului profesional pe țară, nu?

— Da.

— La 13 ani!

— Ai concurat, mi se pare, cu „bătrînii” Nicolae Militaru de la „Bălecescu”, cu „bătrînii” Nagy Eugen de la „Jagor Hiedor” din Cluj și cu Ion Isepicu din Țești. Al cîtelui a fost Nagy Eugen?

— Al doilea.

— De unde și cum ai „îmbrăcat” meseria într-un timp atât de scurt?

— N-am înțeles.

— Și ce ai să devinovițească mai bine, Maria Irimescu rîde.

— Poate te-ai specializat într-o casă de mule din București? Tatăl tău e un mare pantoflar cu vechi experiență?

— Nu. Am fost calificată acum trei ani în fabrica din Rimnicu-Vilcea de meșterul Vasile Vasile. Sint de fapt sărbătorile mele. Tatăl meu e boier, lucrează pe șantierul uzinei soarelui de la Govora. Frațele meu e inginer de mîntar.

— Și prietenul meu, economistul, e oțeliar dar, nu scîmțînd de loc. Lasă-l, nu mă înfrîntă. Acum trei ani purtai cravată de pionieră. Nu ești bucurătoare de cei de trei ani, zici, bucurătoare a acestui lucru pentru că alți copii — și mîntar — obținuse din afară întreprinderi: se ocupa cu instruirea pionierilor de la școala nr. 95. Materialul economist de Maria Irimescu din luna mai pînă în octombrie 1959 echivalență cu peste 500 de perechi încălțăminte pentru copii. Școala nr. 95 o fi avînd mai mult de 500 de elevi? Întrebarea asta mi-ai scăpat, nu i-am pus-o.

— Nu ți-a fost teamă să concurezi, alături de meșterii încrezăți ca Nicolae Militaru și Nagy Eugen? Ei au zece de ani de experiență.

— Cînd m-am întors de la odihna de la Predeal mi s-a spus că am câștigat concursul pe fabrică. După aceea am fost numită din partea fabricii să iau parte la concursul profesional pe țară. Nu vroiam să concurez. Dar câștigasem întrecerea pe fabrică și nu se mai putea.

— Învațătură de mine? Și ți-a fost frică?

— Nu mi-a fost frică. Dar mi-era rușine. Dacă însem în coada concursului, făceam de ruș fabrica. De Nicolae Militaru și Nagy Eugen nu aveam chiar așa spaimă, cum zici dumneata. Încă de pe cînd eram la fabrică din Vilcea, le aplăusem metodele. La concurs, mi-am adus aminte de meșterul meu, cum îmi spunea el de multe ori: „Lucrează calm, corect. Combină atent tiparele. Folosește tot timpul de lucru. Ai grijă la calitatea pielei, atinge din suprafața ei ce se potrivește mai bine la căpote, ce la căpote, ce la căpote. Fiecare parte din suprafața materialului așteaptă un anumit tipar. Aplică-l numai pe acela. Așa poți folosi materialul în întregime, fără risipă. Dacă faci așa, lucrezi și rapid și cu greu te poate întrece cineva.” Și dată mi-am adus aminte de cuvintele lui, m-am liniștit. La ora 2, cînd s-a făcut sfîrșitul concursului, în loc să fi fost 50 de perechi de încălțăminte, cit era norma maximă, făcusem 55 și o căpote. Mi s-a dat premiul întâi.

— Te poți urmări Maria Irimescu crescînd sigură și temeinică pe firul anilor ei de copil, de pionier, de utemist și utemist la școala profesională a fabricii din Vilcea, de muncitor calificat și apoi vestit în norme socialiste, în activitate obștească. Drumul ți-a fost deschis încă din utemist. Muncitorii ca Nicolae Militaru, au ajuns să fie

Ștefan BĂNULESCU

Secția de cusut jețe de la Întreprinderea „Flacăra Roșie” din Capitală.

Un om tăcut

An urmat litera obișnuită: biroul de informații, bilet de intrare, comitetul de întreprindere și, înșirînd, comitetul de partid. Tovarășul Vasile A. Postol, responsabil cu agitația și propaganda în organizația de partid, mi-a sălășit cererea — cu ambalajele.

— Poftiți cu mine! Am străbătut cîteva frumoase păduri și ne-am oprit la fetele unei clădiri înalte, din cărămidă roșie — aici lucrează... Intrăm. Sese mîntare negre, proaspăt vopsite, înconjurate de un pînjenis de țevi care habar n-ai unde încep și unde sîrșesc, răsuflă zgometos: sint plămîni de oțel ai „Grișiei Roșii” — cazanele de înălță presiune... Căruțele. Ici, colo, alina muncitorii. „Jala-l!” — a exclamă înșofitorul meu. Sus, călare pe un burhan gros și în stejar secular, un ins de statură mijlocie, obrajii înbrăcați într-o salopetă cenușie și cu șapca dată pe căpote, mesterea cea cu un ciocan și alte unelte:

— Te cauă dîmneațu!... Maistrul Cioran a răspuns: „Vin înțadată” dar s-a văzut de treburi n-stingheri. Cînd a coborît, după ce mi-a întins cotul să mă jerească de ulyul cu care era mîștig pe mîini, mi-a spus în cliș de scadală: „un pîrdănel de ventu!” Dacă nu-l dregi la vreme se scurge o groază de ulei și produce pagube.”

— Răsărînd la această anchetă, inginerul Ion Baltag de la complexul C.F.R.-București, face aprecieri judicioase pe marginea lucrărilor de tehnicești ce prezintă chipul înalt al erodilor zilelor noastre — muncitorii — oameni simpli, fără enflață sau morgă, adesea anonimi, care transformă sub ochii noștri societatea, revoluționarea conceptiile despre etica în viață și muncă, dînd dovadă de pricepere, abnegație și inventivitate de-a dreptul minătoare. După ce subliniază că unii erod au găsit ecou larg și călde în inimile cîntărilor, cum ar fi, spre exemplu, Anton Filip din BARAGAN, Adam Jora din PASAREA FURTUNII și Ileana Orșin din RADACINILE SINTĂMARE, inginerul Baltag exprimă unele nedumeriri și o amărăciune personală. Să-i dăm cuvîntul:

— L-am purtat pe brațe pînă-aci, că sîrețul era deosebit de mare. Și a-mintesc Cioran cu ochii umeri. „Un copil...” Și în privirile sale citeai admirația pentru eroismul uesticului. La sase dîmneață cu pătrîns în uzină un maior și un sublocotenent: l-au arestat și l-au ținut cîteva ore în burta pe zăpădă. În timpul acesta ieșeau jurgonele: rîmii, morții... morții „scuzabile” cum urma să figureze pe actele de deces. A urmat apoi Malmezonul, torturile, anchetele procurorilor...

— L-am purtat pe brațe pînă-aci, că sîrețul era deosebit de mare. Și a-mintesc Cioran cu ochii umeri. „Un copil...” Și în privirile sale citeai admirația pentru eroismul uesticului. La sase dîmneață cu pătrîns în uzină un maior și un sublocotenent: l-au arestat și l-au ținut cîteva ore în burta pe zăpădă. În timpul acesta ieșeau jurgonele: rîmii, morții... morții „scuzabile” cum urma să figureze pe actele de deces. A urmat apoi Malmezonul, torturile, anchetele procurorilor...

— Ne-am retras într-un soi de chioară ce-și serșește drept birou, unde zgometele pătrîneau estomplate, ca vizitînd unu din de bonari. Mi privesc: o față rotundă, nas cîrn pe care se sprijină cu destulă instabilitate o pereche de ochelari cu ramă de os, păr tuns scurt, „la la boxer”, cam dilată și pînă în înfrînturi pe la temple... Nu! Istorit lucru: n-are înfrîntare de erod! Dacă l-ai vedea pe stradă, ar trece neobservat. Poate doar ochii — o pereche de ochi căprui, luminoși, plini de bunătațe...

— În decembrie 1944 a fost numit responsabil cu relucerea uzinei termoelectrice. I s-a dat și un termen: sase luni. Uzina a fost însă relucată în numai trei luni. Cum? Nu-l întrebati pe Cioran: o să tacă... A muncit din zori în noapte, cu dîrîre, și minca i-a fost încununată de succes. În primăvara lui 1945, cînd muncitorii din Craiova înlocuiau prefeții și îndemneau pe țărani să intre cu plugurile în glia moșierească, cine credeți că se afla printre cei din frunte? Ion Cioran! Dar pe timpul alegeților din 1946? Mîniștii organizaseră bande de huliganii și terorizau cartierul Grand spre a smulge voturile cu forța. Cefăgîștii au organizat pîchete de securitate...

— Au sărît la noi cu ciomege și revolvere — își aminteste maistrul. Ion Cioran nu s-a mulțumit doar să ridice cadre cu o înaltă calificare dintr-o hîrtărie și i s-au adus. Pe spîrînda și la unele mîniștii pentru scrierea rîndamentului și economiei, lăd

— S-a născut în anul 1905 în comuna Vînerca de Sus, din raionul Orăștie și a rămas orfan de timpuriu. La crescut un fel de neam din Cluj, muncitorilor celerști, iar la 14 ani l-a dat la meserie. Unde? Se-nleaga că la călă ferată... După patru ani de utemist a obținut calificarea de mecanic. A rămas la Cluj pînă în anul 1932, cînd a fost transferat la centrala termoelectrice de la Grișia. Iar după cîteva luni, greva: vestita grevă din 16 Februarie...

— S-a născut în anul 1905 în comuna Vînerca de Sus, din raionul Orăștie și a rămas orfan de timpuriu. La crescut un fel de neam din Cluj, muncitorilor celerști, iar la 14 ani l-a dat la meserie. Unde? Se-nleaga că la călă ferată... După patru ani de utemist a obținut calificarea de mecanic. A rămas la Cluj pînă în anul 1932, cînd a fost transferat la centrala termoelectrice de la Grișia. Iar după cîteva luni, greva: vestita grevă din 16 Februarie...

— S-a născut în anul 1905 în comuna Vînerca de Sus, din raionul Orăștie și a rămas orfan de timpuriu. La crescut un fel de neam din Cluj, muncitorilor celerști, iar la 14 ani l-a dat la meserie. Unde? Se-nleaga că la călă ferată... După patru ani de utemist a obținut calificarea de mecanic. A rămas la Cluj pînă în anul 1932, cînd a fost transferat la centrala termoelectrice de la Grișia. Iar după cîteva luni, greva: vestita grevă din 16 Februarie...

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

— Tovarășii din comitetul de acțiune l-au sîntat să nu pînă-ostea postol. Era ger, conditiile ar fi înghețat.

Aspecte din hala de cazangerie a Complexului C.F.R. „Grișia Roșie”

V. NICOROVICI

ANALIZA ROMANULUI

Este un adevăr de mult acceptat acela că nici o specie artistică nu este mai durată și transmisă contemporanilor o chemare și o înfățișare decât romanul. Și această fiindcă romanul reușește cel mai bine să comunice fără adăugarea subiectivității, să lăsa să dispărească nuanțele, imaginea artistului, nuanțele ample și complicate. Intr-un roman lăsat în același timp apropiat și departat, o atenă în care se înfruntă sentimente, pasiuni, idei diferite cele mai intime, toate pe lângă însă de legi obiective, generale. Trebuie mereu de la orizontul individual la viziunea integrală a realității, mergând pe hotarul foarte în care unește secretul tinerilor cu cel al lumii sociale.

Dumitru Micu dă dovadă de subtilitate și atunci când discută romanul „Nicoară Poicoacă”. Virtutea eroului sadovean de a se păstra într-o legătură nevăzută cu natura nu este privită simplist ca o corespondență sau ca un paralelism. Natura reprezintă în Sadoveanu mai mult decât un fapt de solidaritate morală cu omul, decât un legământ de prietenie. Este un univers înfrânt care și are legătura și în care omul este unul din elementele acestei enigme. La rădăcina fiecărei linie este aceeași tână care unește printr-un întreg sistem de ramificații și consecințe cele mai neînsemnate trezări, cele mai îndepărtate miscări. Dumitru Micu nu s-oare să acorde acestor legături misterioase o importanță capitală, arădind că ele sînt acelea care ne poartă spre miracolul său, care este natura sadoveană.

DUMITRU MICU: „Romanul românesc contemporan”

Excelente sînt apoi considerațiile despre „Cronica de familie”. Are dreptate criticul desvîluind monstrozitatea morală și socială a personajelor cărții. În adevăr devenind tabloul descompunerii aristocratice funciare, Petru Dumitriu deschide o poartă spre zonele cele mai întinate ale traufiei, ale selei de putere, alii de caracteristici acestei clase. Ceea ce lovește pe cititorii „Cronici de familie” este comunitatea de preocupări și atitudini, eroilor subțigăți cu totul acestor pasiuni financiare și mistificatoare, izolarea lor într-un neam sufleteș în care nu răzbate nici un sentiment generos, nici o idee nobilă.

Firește, de-a lungul cărții, analiza nu e totdeauna aplicată și justă; se întâmplă ca tocmai excesul de subtilitate joacă rengașul criticului. Așa de pildă, analizând raporturile dintre soț și soție, în romanul „Descult”, Micu aduce la niște concluzii ciudate. În loc să vadă așa cum dorește romanțierul ceea ce este întâmplare și stil-

nică împerechere în acele urări conjugale specifice satului din trecut, în care iubirea putea rareori să-și spună cuvîntul, criticul scrie: „De-întrebi pe un „descult” dacă-și iubeste nevasta își răspunde puțin mirat. Dacă e nevastă-mea? Ceea ce vrea să zică? Un să nu iubesti înțea cu care i-mpari în greul, suferi, și te chinu bîntuit de aceeași neoc. Împărțirea sentimentelor, iubirea, apare dea cu o lege, un imperativ al existenței întocmai precum munca unăr la unăr. Nu este aceasta însăși marea, incornpabilă iubire? Și pe urmă — credem — nu e nici un orgoliu și nici năcar o conso-lare a spune despre o nevastă că este un fel de „muncă unăr la unăr”. Din lericie asemenea abateri de la inten-țiile scriitorului sînt puține în carte. O fază ordonată, pătrunzătoare, plină de pasiuni de emioție conținută, caracterizată cel mai adesea pe acest cri-tic datat cu înfrîntă și cu înflegere.

Alta este obiectia cea mai impor-tantă care trebuie uisă volumului. Cărțile analizate se adună fără să a-deră suficient la un sistem de valori, ideile se grupează fără să se organi-zeze într-o sinteză. Așa se face că un roman bun, romane de valoare deosebită, se te acordă aceeași aten-ție ca și allora de valoare re-ducă. Așa se face că idei prețioase se pierd în culisele studiului pentru a nu se mai întoarce nicodată (olser-vanțiile despre „Cronica de familie”, despre „Moromeții” trebuiau fructu-ale în încheiere tocmai pentru a re-lia originalitatea noiiu nostru roman).

Citita ani în urmă Dumitru Micu apărea ca o personalitate critică, divers înzestrată, dar conșt și stăpînit. Este meriul său că nu înțeles înțereea ca o poliță fără termen ci ca o obligație corespunzătoare, investind munca într-un studiu serios, necesar și bine orientat, ideologic. Studiul descoperă în D. Micu un critic care știe să facă din judecata de valoare momentan și permanent al celui critic, dar cărui nu-ri lipsește acea căldură și acel lirism care se numește „emoția ideilor”.

B. ELVIN

PORFIRI NIKITICI KRIOV „Sonea Smirnova”

„Sonea Smirnova”

PAGINI DIN JURNALUL SCRITORULUI

30 MARTIE 195... Au trecut 48 de ore de la apariția naveli mele „Cocoșul surd” și nimeni n-a scris măcar un rînd despre ea. Mă bucoțeză? Imi pregătise nimicirea? Tremur de nerăbdare și emioție. 48 de ore! Nu mai pot aștepta. Trebuie să dau cite un telefon pe la redacție.

31 MARTIE... Au mai trecut 24 de ore și... nimic. Am impresia că telefoanele nu mai au nici un efect asupra criticii. Am să recurg la întrevăderi personale cu redactorii.

1 APRILIE... Am fost categoric. Le-am spus verde ălora de la „Clocotul”: „Dacă nu vreți să mă lăudați, injurați-mă, călcați-mă în picioare, dar scrieți o dată despre mine. Tinerul acela mic și sfios de la birou de ce n-a scris despre navela mea? Așteaptă numai trilongii și romane-fluviu!” Nu am amenințat că nu mai scriu nimic pentru ei, dacă nu scriu nici ei nimic pentru mine. Conform devizei mele: reciprocitate, egalitate, fraternitate! Redactorul mărunț și sfios pe care l-am poțit să scrie s-a îngălbenit, a început să tremure și era cît pe ce să leșine. Altul m-a rugat să nu folosesc metode de intimidare. Ce expresie: metode de intimidare! Eu care le-am strigat singur: injurați-mă, călcați-mă în picioare!

6 APRILIE... Sînt într-o stare de nervi de nedescris. Mă înăbuș. Imi vine să rup în bucățele revista pe care-o am în față... Ce nerușinat! „Clocotul literar” n-a găsit pe altcineva care să scrie despre mine decât pe tinerul acela timid și leșinat care, cînd m-a văzut, încușe să fre-mure. Asta o să ina conșare pe mine pentru posteritate? Cu asta eu consider că m-am lădat. Dar ce laude pot fi cele deitate de un criticul pîripriu și timid de care n-a auzit nimeni? Perliții! Laudele de acest fel sînt mai usturătoare decît orice injurătură. M-am lărat subtil de tot. Mai bine nu scriau despre navela decît să mă batjocorăscă în baltă asta. Și ce noroc al dumnealor, a telefonat mi s-a delectat și nu-mi pot exprima indignarea imediat. Mă îmbrac însă și mă duc la primul telefon public

7 APRILIE... Le-am spus indivizilor că sînt furios și că dacă-mi mai înfinesc pe mîntulețul acela de critic îl trag tîi palme și apoi mătur strada cu el! Ipocriții! Iartății! Hamletii! Nu mă mai pot stăpîni!

8 APRILIE... Mi s-a adus la cunoștință că nenorocitul de critic s-a îmbolnăvit cînd i s-a comunicat părerea mea despre el și acum e în spital. Grozav de susceptibilul sint criticii ăștia! Ei te fac praț în fiecare zi și tu primești calm iolivarile, dar cum îi critici și tu nițel, se îmbolnăvesc de nervi. La urma urmei, e posibil ca omul să se îmbolnăvească din cauza remușcărilor și nu din cauza spăimei. Așa-i și trebuie... Cine l-a pus să scrie despre mine?

p. conl. Dumitru SOLOMON... N.A. Ai căutat să descoperi sub „masca” scriitorului O nu știu ce persoană reală: „Cred că l-am recunoscut pe O. Trebuie să fie...”. Nu, n-ai dreptate, l-ai spus și pe această cale. O și celelalte personaje ale folioanelor mele sînt figuri fictive și, cred că ai înțeles, caracteris-tice pentru periferia vieții literare. Moravurile pe care încerc să le prezint nu au circulație decît izolat și fără eon. O reprezintă doar o nume mentalitate învechită, depășită. Așa dar, nu-l neceptăm pe.. aplicîndu-i această „mască”.

UMOR ȘI INOCENȚĂ

Într-o geseală, probabil, a apărut în pagina doua a „Luceafărului” (nr. 1) o notă care prin vesce face să ținăm aparținere de-a desigur, rubrici de umor. În ci-tava rînduri și într-un esil săgălit-se se conșarează cu o virilă venenitate detonant total al cronicii dramatice din „Gazeta Lite-rară” la piesa „Napasta”. Să nu vă imaginați că nota cu pricina se angajează într-o discuție de fond, a opiniilor susținute de cri-tic și de public.

Pe cei care a scris nota ideile nu-i neliniștesc și nu-i umără. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a transcurat măcar ună îndăvănare, evident accidentală, într-o abominabilă eroare stîl-nișită. Pentru asenunță „spe-cialisți” tezele ideologice n-au va-loare, măsura pregătirii științu-fice sîntu veș bine. În ex-actitatea informației. Prin ur-măre cronica la „Napasta” a fost clocotită la „datu” cu un baroz strîb și ițit, dar — vai ! — zecile de nume și numiri cu-puse în neștințu picaș s-au do-vedit neștințu de-a desigur. În piesele și autori implicați în de-mostrate și pînă la evocarea unui tîrziu al lui Eretice Zaco-ni i Autorul notei n-a deznădă-duit însă și, în disperare de cauză, a

COMPETIȚIA TINERILOR

Un experiment reușit

— La Teatrul Municipal —

Scenă din piesa „Brigada 1-a de cavalerie” de V. S. Vișnevschi, la Teatrul „C. I. Notara” din Capitală

Directorul de scenă Radu Penculescu

Parcă-l văd încă pășind spre tribună, cu fruntea sus și privirea dreaptă și sinceră. Se adresează participanților la constatarea tinerilor din teatru, mărturisindu-se în fața lor. Gîndul îi este clar, exprimarea neechivocă, direcția logică și obiectivul precis. „Se vorbește mult în teatru — pînă și cu oarecare timiditate, desigur gîndindu-se la problemele pe care le va ataca — despre căutări noi. Primul lucru pe care socotesc eu însă că trebuie să-l știți de la bun început în această privință este că a înnoi în materie de artă a spectacolului e o chestiune de crez artistic, de fermite ideologice, de spirit partinic. Acest crez trebuie pus neapărat și nemijlocit în slujba textului dramatic, spre a-l putea aduce pe scenă în toată plenitudinea lui, și cu mijloacele artistice ce i se potrivește cel mai bine”.

Între opinii publice și a spectatoriilor Capitalei două concursuri de tineri și un turneu. Concursurile de tineri își dovedesc astfel eficiența lor. Rămîne ca de acum înainte noul regizor al Teatrului „Notara” din Capitală să dovedească, cu fiecare spectacol al său, că se află pe calea desăvîșirii lui artistice, să ilustreze de fiecare dată temeinic același crez pe care-l mărturisea.

Mircea ALEXANDRESCU

SILVIA POPOVICI: Vera în „Cei din urmă”

Necrutătorul rechizițiu social început de Maxim Gorki cu „Micii burghezi” și „Dusmani” își adaugă prin „Cei din urmă”, încă o pagină în care marele dramaturg consemnează cu multă înțelegere, descoperirea totală a clasei nobilitare din Rusia pre-revoluționară.

Membrii familiei Kolomițev, a acestui „cerc tragic” cum declară unul din personajele piesei, îngrozii de inevitabilul cataclism istoric, de inevitabilul aceluși revoluționar, își conștientizează ultimele clipe învîindu-se în moartea faptelor lor istorice.

Cei care vor încerca să descifreze cu luciditate mediul inconjurător, viața de mîncare și ticătosie, dacă nu vor avea forța să se sustragă, vor sfîrși tragic, integrîndu-se cu sau fără voință în acest mediu inuman. Acest destin nefertit îl poartă și Vera, cel mai tînar vîrstar al Kolomițevilor.

În spectacolul prezentat de către colectivul Teatrului Național, în cadrul concursului tinerilor artiști, Vera a înțeles în interpretarea Silviei Popovici o feroce expresie artistică. Confirmînd, după excelența realizare din „Surorii Bogă” capacitatea de a conștientiza personajului interpretat, o biografie completă redată în amănunțime, Silvia Popovici a intuit cu sensibilitate și inteligență și a reliefat cu pondere și lipsa de ostentație, zguduitorul destin al Verei, ostenția foarte de timpuriu îndrăgîntă.

La început (act. I), în contrast cu sîmbra atmosferă a casei Kolomițevilor, Vera ne apare ca intrucăpătarea vie a imaginii de puritate, de viață liberă, luminată și neîntinată. Aceasta postură oferă Silviei Popovici posibilitatea exprimării marelui prospet și a personajului.

Născuturii Verei, disponibilitatea a-

Tineretea înseamnă îndrăzneală, încredere în propriile forțe, neastîmpăr creator. Cine se mulțumește cu ceea ce a realizat la un moment dat și nu caută să se autodepășească, acela are toate motivele să se îngrijoreze; înseamnă că tineretea lui și-a luat zborul.

Dornici de încercări îndrăznețe, de înnoire continuă a artii lor, tinerii din mai multe teatre ale țării și-au exprimat, în ultima vreme, în repetate rânduri, convingerea că soluția unică pentru împiedicarea stagnării și impulsivitatea artei noastre teatrale spre euceria unor noi poziții, ar fi inițierea unor studii experimentale pe lângă fiecare teatru. Majoritatea acestor tineri par să aștepte aceste studii care a un fel de minuni, cărora un miraculos „regizor-animator”, veritabil „deus ex machina” le-ar da viață, conducîndu-le cu bătăla magică a genului său.

Mai realisti, adică mai aținte ancași în realitate, tinerii actori ai Teatrului Municipal n-au așteptat soluții magice. Spectacolul „Pîine și trandafiri” prezentat de colectivul Teatrului Municipal în cadrul concursului tinerilor artiști, dovedește că experimentul se poate produce și poate izbîti acolo unde există inițiativă, spirit colectiv, atmosferă prielnică creației și, bineînțeles, talent.

În ce constă caracterul experimental al spectacolului Teatrului Municipal? În distribuție. Fiecare dintre tinerii actori distribuți în spectacol a avut de rezolvat o sarcină dificilă, care depășește tot ceea ce a realizat pînă acum. Aceasta este de fapt condiția îndrăgîntă și dezvoltării pe calea spre desăvîșire. Caracterul de experiment actoricesc al spectacolului a fost înlesnit de textul generos al piesei lui A. Salniski, care oferă interpretelor posibilități ample de desfășurare a aptitudinilor creatoare.

Construit după modelul pieselor clasice revoluționare, drama lui Alanasi Salniski urmărește destul de curiozitate personajul caracterizat, cu

proiectate pe fondul larg, adînc răsculor, al anilor bîntuiri de furtuni ai războiului civil. Nici personajele, nici hîmniștii prin care trec, nu au nimic din obișnuitul cotidian. În anii aceia, în sălbatica etapă a îndepărtării Altai, destine umane se transformau, se prăbușeau sau se înălțau în funcție de poziția lor față de revoluție, în funcție de aptitudinea lor la treburile sau la vînturile omenirii. Apriga Luișba Turov se înalță pe măsură ce locul purtător al dragostei arde în ea răniștele egoismului și individualismului moștenit din familie, lîmpezindu-i vederile și călăuzindu-i pașii spre rosturile noi, pentru care luptă primejdindu-și viața și stăpînindu-și sentimentele, comunistul Gavril Ivușkin, iubitul ei. Acesta este fiul priinzipal al acțiunii, care împletește laolaltă destine diferite, înmodul și desnodind-le, inclind totul în perspectivă luminosă a noii societăți, în care nu numai pline va fi pentru toți, ei și trandafiri.

Spectacolul se impune prin câteva remarcabile creații actoricesci, fiecare constituind o compoziție pentru interpretul respectiv, prin nouitatea rolului interpretat.

Nimeni n-a putut recunoaște, în prima clipă, în bătrînul Ohapkin — fărînat stăpînit de simțul propriității, într-aita înțel și în stare să poarte în spinare din Petrogradul revoluționar pînă la îndepărtatul Altai samovarul cucerit cu greu — pe tînarul Victor Rebenicuc, remarcat în primăvara acestuia în rolul lui Bilf din „Moartea unui comis-voiajor”. Oferind o transparență deplină în personaj, de la grimă și vocea răgușită de vîrstă, pînă la mimică și gestulație, tînarul actor a realizat în același timp și lumea lăuntrică a personajului. El a făcut astfel să apară în fața noastră un unchiuș can îndărătnic la început, neîncredător în tot ceea ce ar însemna înnoire spirituală și prafecare socială, sugerînd treptat calea grea a înțelegerii pe care bătrînul fărînat o parcurge nu fără suferință. Nota de humor popu-

lar, cu care actorul și-a îmbogățit personajul, amînd unora de unele înțelții specifice neuitatului G. Timică, dă un farmec deosebit personajului, surprinzător de veridic.

De la rolurile de eroi pozitivi, tînarul actor Petrică Gheorghiu a trecut în acest spectacol la rolul chibburului Turov, realizînd figura masivă, și o dioasă fără ostentație, a celui ce ascunde viciul șarpeului sub tonul blînd și privirea pașnică a gospodăriei binevoitor. Modul în care și cu precizie glasul profund de bas, actorul a dat personajului ponderea necesară, conștientindu-l ca măsură de la atitudinea dominantă a stăpînului satului din scena pretercării, la prăbușirea în fața icănelor, marcînd înfîngerea, cîteva tablouri mai tîrziu.

O compoziție nu de vîrstă, ci de caracter, a realizat Gilda Marinescu în rolul Luișbei, pătimășă firea a stepei Altaiului, marcînd unitatea dialectică între aspectul fizic plînd și sensibil și tumultul vieții interioare a eroinei. Talentul acțiunii a ajutat-o, ca prin trăire intensă să convingă și să emoționeze chiar acolo unde datele ei personale păreau să fie depășite de cerințele specifice ale rolului, gîsindu-și cîmp liber de desfășurare îndeosebi în ultimul tablou, în care acțiunea transmite în sală toată emoția și bucuria fetei regăsite.

O încercare asemănătoare a întreprins tînarul Octavian Colescu, care a avut de dus pe umeri greutatea rolului lui Ivușkin, muncitorul comunist trimis de Pterul revoluționar ca delegat în stea Altaiului. Actorul a putut de convingere și valoare semnificativă, nu trebuie să forțeze propriile sale date personale, ci dimpotrivă, să se apropie de rol cu simplitate, căsîndu-și dezavleie conținutul, cuprîndu-l așa dar lumea lăuntrică unui mult deșert exterior. În interpretarea lui Octavian Colescu, Ivușkin a apărut simplu și simpatice, destul de tînar, pentru a se putea îndrăgosti pătimăș de ochioasa Luișba, destul de cumpănit și de matur pentru a nu se lăsa furat de virtutea sentimentului și să călăuză pașii în direcția luptei pentru cauza poporului.

În rolul comunistei Liza, Vasilica Tastaman a clarificat tonurile și mimica de copil rîsîșat din ultimele roluri, dînd personajului gravitate și forță dramatică, iar Lucia Mara Dabija a compus rolul micuței Anitka cu multă precizie, cucerind prin prospețimea, inteligența înfățișată și candoarea dăruite personajului.

Fără îndoială că și alte interpretări actoricesci merita să fi menționate. De pildă, G. Oancea a realizat în bună măsură cîmpul pătimăș caracteristic personajului Petka Teliniin. Ceea ce a dîmănat în jocul actorului a fost cheltuirea energiei fizice în mijloace exterioare care nu totdeauna aveau acoperirea în aur a unei stări psihice corespunzătoare. Contribuții prețioase au adus de asemenea Mircea Bașta (Samoil), Mihaela Juvara (Agașia), Ghizdă Misail (Kolțiv), G. Novac (Preotul), Ion Teodorescu (Aleoșka), Mircea Albușescu (Egorov) etc.

Din păcate, unitatea artistică și puterea de emoționare a spectacolului au fost diminuate de decorul necorespunzător, realizat de pictorul N. Savin și acceptat de regizorul George Teodorescu. Folosind un amestec de mijloace plastice, de la stilizarea aproape abstractă (vezi imaginea curții chibburului) pînă la reconstituirea aproape fidelă a realității (interiorul lui Ohapkin), pictorul scenograf a făcut greșeala de a închide spectacolul într-un cadru fix, cu alură de pereți slincoși și nori lăptoși, îngustînd orizontul și împiedicîndu-l liberă desfășurare a pasiunilor și conflictelor.

Pedala pusă de regizor pe elementele exterioare sonore, mai ales pe împuscături și strîgite, a dat spectacolului un caracter zgornicos copleșitor, pe alocuiri obositor.

Sînt lipsuri care se pot îndrepta.

Munca în continuare pentru desăvîșirea spectacolului se impune cu atît mai mult, cu cît realizările actoricesci sînt cu adevărat deosebit de valoroase. Ele pledează, prin puterea exemplului, pentru extinderea acțiunii de experimentare în teatrul nostru, pentru largirea inițiativei creatoare.

Margareta BARBUȚA

NICOLAE POPA

„Două fete”

UN CONCERT DE SACRIFICIU

Orchestra simfonice ale Filarmonei de stat „George Enescu” i-a revenit în săptămîna trecută obligația de a pregăti, într-un număr redus de repetiții, obișnuitul ei concert săptămîntal. Iată însă că acest concert, care ar fi trebuit să cuprîndă piese din repertoriul curent (cum este, de pildă, chiar cel următor, din 9/10 ianuarie) a inclus nu mai puțin de trei prime audii (Concertul pentru coarde de Tudor Giorlea, Concertul pentru vioară și orchestră de Pergolesi și Suita extrasă din baletul „Pulcinella” de Strawinski), cărora li s-a adăugat Concertul brandenburgic nr. 1 de Bach, piesă nu altă de familiară orchestrei.

Filarmonea a reușit să ducă la bun sfîrșit concertul, dar al de departe a fost noulul execuției de cea ce poate da prima orchestră a țării în „Pulcinella”, grupul de solisti nu a strălucit de puțin prin claritatea prezentei, iar în Concertul brandenburgic poziția a fost doar contribuția... suflătorilor. Trebuie spus, cu toată considerația pe care o avem față de îndelungata activitate și marie serviciu artistice aduse Filarmonei de către primul ei concertmaestru, violonistul Alexandru Teodorescu, că am fi preferat aportul său

solistic, atît de nesigur, prezența la primul pîntre violonist tineri, membri ai Filarmonei, care s-au evidențiat în anul din urmă.

În asemenea condiții, prima audie a Concertului pentru coarde de Tudor Giorlea nu ni se pare concludentă. Cea dintîi lucrare orchestrală a compozitorului ne-a părut a fi solid construită, în formă și pe plan fononic, însă oarecum statică, lipsită de contraste tonale și expresive, în poziția unei tematici sugestive și de calitate (melodii inventate de autor în spirit folcloric). Poate că o reluare o va pune mai bine în valoare.

Concertul în si bemol major de Pergolesi a fost piesa cea mai realizată, grație violonistului Varujan Cozighian, care l-a cîntat cu siguranță și cu o înțelegere seducătoare, inclind să sublinieze, mai ales în Sicilia, latura lirică, mai degrabă decît cadrul auster al clasicului Pergolesi.

Pentru a rezuma, a fost un concert deosebit de interesant prin programul său, pentru care Mircea Cristescu ar fi meritat să repete o săptămîna obișnuită în întregime.

Radu GHECIU

FILM

Un aspect nou

Cineast... Cuvîntul exercită încă asupra laicului hipnoza, mirajul. Magicianul care crează în umbra reflectorului, din carton și papier maché „senzații vieții” — gîndește spectatorul. Și chiar cînd pe ecran apar imagini autentice realizate „pe viu” în altitudine Făgărașului ori în mișcînd peisaj al Deltei, în sală se aude susținerii: „Oare cum ori își fîrăc?” E un crez pe care nu ni-l acordă publicul? Sau o deprindere mai veche, de vremea cînd viața nu pătrundea pe platou decît pe ușa convențională a decorurilor pictate? Acum furtuna a jîmat pe străzi, în case vechi sortite demolării, Valurile Dunării pe fluviul și sleul în mîrme naturală, Băieții noștri într-o uzină veritabilă, iar Avalansa — greu veți crede! — acolo sus, la 2.400 m altitudine, în inima munților Transilvaniei. Oare nu s-au mai realizat tradiționalele interioare, pe platou, în cazul acestor filme? Nu s-au mai uzitat — economicose — decorurile în doi pereți? Desigur, nu s-a renunțat la arsenalul specific, dar cineastul nu încetap să fie atrasî tot mai mult de aerul sănătos al zăpezilor naturale (înlocuind naftalina cu produsul autentic), de zgomotul mozaicelor din uzină (înlocuind ilustrația sonoră de studio cu ambianța de fond lăută la fața locului), de respirația agitată a portului dundrean. Și nu e numai adăosul de naturalaș din film singur avantaj al acestei țestri a creatorului în plină viață, în tumultul realității cotidiene. Am avut prilejul să urmăresc — cu luni în urmă vizînd Podragul, locul de turare a exteriorilor filmului — cum în cadrul colectivului tînar și entuziasat care a realizat Avalansa s-a încheșat spiritul de solidaritate, de abnegație care constituie pivotul etic al scenariului lui

Horia Lovinescu, cum în efortul conjugat al actorilor, regizorilor, operatorilor și sportivilor adăpași acestui film apăreau ceea ce din trăsăturile eroilor înfîșiați pe ecran: curaj, tenacitate, spirit de echipă. Regizorul Gh. Turcu, operatorul Lupu Gutman și Jean Pierre Lazaree, pentru a vedea fragmente din materialul filmat coborî la cîteva zile din vîrful muntelui, pe un drum lung de iarnă, înfruntînd viscolul; George Mărușă, artist emerit, periclitîndu-și sănătatea, rezistînd timp de o lună de zile la o climă aspră de mare altitudine pentru a realiza chipul interesant al medicului din film; un alt actor străbate zeci de kilometri în cîteva ore și — ajuns sus — începe îndată să turneze; un accident al cuiuă din echipă mobilizează 8 oameni care transportînd și schimbul targa improvizată, prin locuri deosebit de primejdioase, în plină noapte, ajung la timp în oraș pentru a scoate din pericol viața tovarășului lor. Aceasta e realitate, nu film. Dar și filmul, în concepția scenariistului reflectează tot o realitate: un grup de muncitori, trecînd peste probleme personale, micile lor drame, își riscă viața pe timp de furtună spre a salva din cabana înzăpezită tovarășii prinși de avalanșă. În drum, din caractere diferite, pe de-a-supra animozităților de moment, se încheagă un colectiv. Și pe drumul dificil al realizării acestui film, care a reclamat eforturi susținute din partea echipei, s-a încheșat un colectiv de muncă. Un aspect nou de etică artistică, poate tot alt de însemnat pentru noua noastră cinematografie, ca și abordarea acestei teme generoase din viața zilelor noastre.

Alice MANOIU

Scenă din filmul „Avalansa”

TINERII ACTORI ȘI CONCURSUL

Cunoaștem greutățile pe care le-au întâmpinat înaintașii noștri. Gu aîit mai mult concursul tinerilor actori constituie un factor de emulație creatoare. După cele două care l-au precedat, concursul a aliniat la sfîrșitul anului trecut la rampă pe cei mai talentați tineri ai teatrului românesc, a evidențiat forțe noi sau le-a stabilizat încă o dată pe cele cunoscute. Concursul a creat posibilitatea unor interpretări de mai mare înțelegere actorilor puțin folosiți sau abordări unor genuri noi, neîncercate pînă în perioada de intensă pregătire a concursului. Perioada destul de scurtă de la anunțarea concursului pînă la încheierea lui a fost o strădanie generală. Am văzut colective în întreaga țară începînd de la mașiniștii pînă la actorii replicași avînd o singură linie: concursul.

Pentru mine concursul a fost foarte important. M-am prezentat cu debutul meu pe scena Teatrului Național, marinarul Alexei din „Tragedia optimistă”. Mi-am făcut din el un prieten neprețuit străbătînd împreună momente emoționante. Alexei e un om pe care-l poți iubi cu înțînța ta întreagă. Deși tînar, poate puțin mai în vîrstă decît mine, viața i-a oferit numeroase experiențe. La început e un derutat, dornic să epatze. Fondul său viguros și cinșit atrage atenția femeii-comisar care în piesa lui Vișnevschi reprezintă marele partid al comuniștilor. Așa cum pe scenă, Alexei înțelege adevărul și pășește pe drumul drept datorită sprîntului tovarășilor săi aflați în focul bătăliei împotriva albagardiștilor, ar încercat să ajung și eu la realizarea personajului datorită sprîntului chinîtinu al tovarășilor mei mai vîrstnici. Nu pot vorbi de rolul meu din „Tragedia optimistă”, și de concursul la

care am participat fără să mă gîndesc la cei care mi-au înlesnit debutul. O muncă migăloasă m-a făcut să simt în seriele de spectacol că în sufletul meu se află Alexei pe care l-am cunoscut și iubit în piesa minunată a lui Vișnevschi. Aștept cu nerăbdare seara cînd în lumina reflectoarelor voi deveni din nou Alexei. Frîmțările nu au luat sfîrșit. Drumul pînă la „Joarte bine” este nespuse lung. Premiile au încununat o muncă și o emulație care nu și-au aflat încheierea odată cu acest final. Ele continuă. Continuu pentru că selecționarea nu s-a încheiat. Ea va continua încă mulți ani, în alte concursuri, dar mai ales în suprema secreețe, axîndu-și evoluția pe trîreare profundă a fiecărui situații, reliefind astfel mai pregnant poezia tragică a destinului Verei Kolomițev.

Florin PIERSIC

Emil RIMAC

discul

MUZICA POPULARĂ ROMINEASCA (III)

Recital Maria Tănase („Dragi mi-s cîntecule mele”, „Dui-dui”, „Acasă vîntul batea”, „Iac-asa”, „Dolă din Dol”, „Văleleu”, „Foaie verde, foie de nuc” și „Bun și vîntul gîrghăliu”). Bogatului țesut al folclorului nostru constituie din todeauna repertoriul artistice populare Maria Tănase, distinsă cu înaltul titlu de artistă emerită a Republicii Populare Romine și laureată a Premiului de Stat. Îndrăgostit de arta interpretativă a Mariei Tănase au prilejul de a asculta, într-unu pe acest disc, unele din cele mai iubite și cunoscute cîntecule populare rominești.

Regretăm că „Electrorecord”-ul nu continuă într-un ritm mai susținut editarea acestei serii de discuri.

(doză fete, 25 cm, 33 ture, M.T.S.-Electrorecord).

MUZICA POPULARĂ ROMINEASCA (I)

Dezvoltarea de nestăvilit pe care a luat-o rîspîndirea cororilor folclorice ale poporului român în anul paterii populare, a făcut ca „Electrorecord”-ul să editeze mai demult cîteva discuri de lungă durată, cuprinzînd culegeri de muzică populară, cerute de toți iubitorii de folclor.

Prima culegere înfrunște budăji din cele mai cunoscute, în interpretarea lui Mircea Bocu („Jînească”, „Mare lăășeu”, „Dorule, puțule”), Ioana Rădu („Te-astept, pe-asteptîi drum”), Maria Tănase („Dăi, bade”), Fănică Luca („In ală”, „Ciocirlia”) și Grigore Klazim („Mandolina”, „Hora din Constanta”).

(doză fete, 25 cm, 33 ture, M.T.S.-Electrorecord).

Intre luciditate și teamă

sau despre lupta de opinii în S. U. A.

Criticul Alfred Casin și scriitorul Frank Erby dialoghează în săptămânatul literar al revistei „Harper's” (octombrie 1959) în legătură cu destinul romanului american în zilele noastre...

POEZII

MIGUEL HERNANDEZ
Miguel Hernandez este unul din cei mai de seamă poeți spanioli din generația lui Lorca și Alberti.

Elégie pentru Federico Garcia Lorca (Fragment)

Un poet moare și creațiunea se simte rănită de moarte în măruntăle sale. O zguduire cosmică de fiori străbate plină de spaimă munții, o lumină de moarte matca fluviilor.

Aud sate de suspine și văi de viațe. Văd o pădure de ochi care nu seacă niciodată, o ploaie de lacrimi și de mătii de dolii, și în vârtej de frunze și tînturi, dolii și dolii, alte dolii, mereu, și alte dolii, lacrimi, lacrimi și lacrimi mereu după lacrimi.

Nu vor fi aruncate în vînt, nu vor fi risipite oasele tale vulcan de miere, fulger de raze, poet multiplu, gingaș, amar, care în căldura sărutărilor a simțit, între două șiruri de pumnale, fiorul lung al iubirii, al morții, al flăcării.

Ca să-ți însoțească moartea vin umplind toate ungherele cerului și pămîntului, aripi de armonie, fulgere albastre de vibrații mulfimi de crotale înmănușiate, batalioane de fluier, tamburine gitane, vijelii de clopote și vioi, zbuciume de gîlare și pian, cataclisme de trîmbițe și de goarne.

Dar tăcerea e mai puternică decît toate aceste instrumente.

Tăcere, pustiu, pulbere în moartea pustie, pără ce limba, că răsuflarea ta a închis peste ele un pocnet de uș.

Ca și cum m-aș plimba cu umbra ta mă plimb cu a mea, pe un pămînt cu pernele tăcerii și pe care chiparosul îl dorește mai sumbru

Agonia ta îmi strînge beregata ca fierul torturii, sorbind o buclă de moarte. Știi, Federico Garcia Lorca, eu sînt dintre cei care încearcă o moarte cotidiană.

In românește de TAȘCU GHEORGHIU

Aspect de la „Expoziția realizărilor economiei naționale” a U.R.S.S.

La o ceașcă de ceai

La miezul nopții Moscova încă nu doarme. La miezul nopții moscoviții mai stau la o ceașcă de ceai. Ceaiul este ritualul, pretextul, esența a conștiinței discursive despre ce realizate, văzute, citite, întimplate peste zi.

Cine n-a fost de față, ar putea crede că Ehrenburg a venit să ia a-părare artei în fața inginerului care nega necesitatea ei. De fapt, „aceașca de ceai” a lui Ehrenburg a fost de o generozitate pur moscovită.

și, ci bogăția sufletească și rațiunea înaltă a omului comunist. „La miezul nopții, Moscova încă nu doarme. La miezul nopții, în toată Moscova, la o ceașcă de ceai, pe a-aceiași undă, moscoviții stau de vorbă. Cineva s-a întors de la teatru, cineva a văzut o expoziție, cineva a citit o carte, cineva a vizionat un film... Ziua e prea scurtă pentru intensitatea ei.

Margareta ȘIPOȘ

„CEL MAI SCANDALOS ROMAN MORAL”

N-am văzut niciodată la Moscova oameni plăticiși, blazaji. Moscovitul nu te va înțelege dacă-ți vei spune că n-ai ce face, că mori de urit. Va fi uluit dacă va afla că ai stat o zi întreagă singur, în camera de la hotel, fara să faci nimic, și ai fumat 60 de țigări, și va socoti firesc să-ți sune la ușă, să intre, să-ți scoți pălăria și să-și spuie:

Toată lumea a auzit despre „Lolita”, marele succes occidental de literatură. Timp de aproape un sfert de secol, autorul „Lolitei”, Nabokov, a scris cărți proaste dar cuminți, și nimeni nu i-a băgat în seama existența. Când s-a hotărât să scrie o carte proastă dar pornografică, celebritatea i-a venit peste noapte.

mintarea durează, durează, durează, pînă ce într-o seară, plecînd să se plimbe prin jungla beat-mort, Gordien Dela cade cu capul într-o mlaștină, unde — precum călul lui Coșbuc — cade mort.

Nu e nici un fel de exagerare. În Moscova se leagă zeci de cunoștințe în felul acesta.

„Data fiind vîrsta și starea lui civilă, Gordien Dela ar putea ocupa pe schema Lolitei postul de unchi. El este un individ în vîrstă de cincizeci de ani, care, la capatul unei existențe aventuroase (a fost călător de cur, soldat în Legiunea Straină, omag evadat etc.) a naufragiat undeva în Africa. Sîmțind adînciții pe la simple sufletul rece al bătrîneții, Gordien Dela vrea cu exagerare să se conserve june. De aceea trăiește simțit cu trei femei, între care își împarte cu meticuloasă regularitate nopțile și, poate, zicile. Pentru mai multă variație contractă în timpul pe care îl lasă liber cele trei legături permanente și niște legături trecătoare cu cîteva ne-grese.

„Din interviu pe care Pierre Demeron, redactorul revistei, îl a autorului, aflăm lucruri interesante despre Silvagni. (De altfel, Silvagni și mai cum? Silvagni și atîta tot. Fără prenume. Așa ca Molière, Shakespeare sau Tolstoi.)

Și pleci din casă mai bogat decît ai venit, nu pentru că cineva a fînt neapărat să te învețe ceva, ci pentru că în fața ta, cu toată sinceritatea, omul învață el însuși. Învață să fie om, după normele eticii comuniste.

„Nu există sferă de activitate umană care să nu-l intereseze pe moscovit. Ar socoti că se fură pe el însuși, că-și sîrăcește sufletul, viața. Dimineața lucrează în uzină, iar după amiază colindă cinci librării după o carte interesantă, își cumpără bilet la concert și urmărește așteptate care o-nunță viitoare spectacole de teatru. Și nu curiozitatea goală îl mină pe moscovit, și nici dorința meschină de a putea „susține o discuție superficială în societatea mondenă”, ci reale necesități spirituale, nevoia de a simți din plin toate frumusețea vieții, sub toate aspectele ei.

„Pe deasupra, Silvagni este cîmătoș nu numai cu locitorii pe pămînt al sfîntului Petru, ci și cu fosta familie regală a Italiei, dinastia de Savoia. Friet al unui arbore genealogic alft de impozant, Silvagni se simte dator — în interviu amintit — să-și apere respectabilitatea personală, declarînd că elementul autobiografic nu reprezintă, în roman, mai mult de 7-8 la sută. Din fericiție, tot el ne informează că scena de dragoste de sub baobabi, la lumina lunii africane, a fost efectiv frății de dinșul, ceea ce ne mai consoază puțin peîntîrîm înfundat de autenticitate al cărții lui.

În aceeași zi în care secretara lui Ehrenburg repeta politicos, cu răbdare, solicitatorilor din redacții: „Nu vă supărați, Ilia Grigorievici nu poate să scrie, e foarte ocupat”, Ilia Grigorievici se afla în sala arhivă a bibliotecii de pe șoseaua Leningradului ca să stea de vorbă cu inginerul Poletaeu. Era tot o discuție „la o ceașcă de ceai” fără ritualul familiar însă, și, ceva mai aprinsă

„Dar Silvagni nu se mulțumește cu atât. Adevărata lovitură, el i-o rezervă confrătării și rivalității său Nabokov în cea de a doua parte a romanului: într-o bună dimineață, Gordien Dela descoperă cu stupeoare că lui, chiar mai mult decît femeile îi plac băieții. Sămăntul aventurilor senficientar, profund tulburat de revelație, simte nevoia să reflecteze îndelung la semnificația ei. În acest scop, își stimulează complicatele sale procese de gândire cu ajutorul unui tonic celebru, bine cunoscut în slîmîță sub numele de vermit Chizano. Și fră-

N. MINEI

KUKRINIKSI

S. E.

SĂPTĂMÎNA

Franz Joseph Strauss și dezarmarea

În preajma lui 1960, anul în care întraga lume așteaptă să se tacă primul pas în rezolvarea problemei pro-biemiilor, dezarmare, ministrul de Război al R.F.G., Franz Joseph Strauss, a jucat să fericească umanitatea prin expunerea profesiei sale de cîntăreț asupra actualei situații internaționale.

„Vom sta de vorbă cu sovieticii, dar atunci cînd vom fi înarmați pînă în dinți” („Der Morgen” — Berlin, 14 oct. 1959). Că s-a stat de vorbă la Camp David și nu la Bonn, într-un alt spirit decît al înarmării pînă-n dinți și că problema e, cînt dinții i-au rămas canicelului după zborul rachetelor sovietice, asta e o altă societate.

„Nărn-berger Nachrichten”, 13 nov. 1959). Iar subsecretarul de stat Hallstein vira o anume Europă din epoca celui de vi-3-lea Reich: „Asocierii Republici Federale cu Vestul, unirea Europei occidentale libere cu o Europă orientată care va fi eliberată de comunism pînă la Uralii” („Frankfurter Allgemeine”, 14 martie 1954).

File din trecutul Bonn-ului

Altă dată, insolenta era mai mare în R.F.G. Adenauer își permitea să vorbească în numele tuturor poterilor occidentale, să predice zgometos politica de pe poziții de forță și să folosească un limbaj cel puțin deplăsat față de Uniunea Sovietică. Anunci el își îngăduia asemenea declarații: „Vom sta de vorbă cu sovieticii, dar atunci cînd vom fi înarmați pînă în dinți” („Der Morgen” — Berlin, 14 oct. 1959).

comandamentele N.A.T.O., unde se află Speidel și Heusinger, în sesiunile N.A.T.O., la întîlnirile inter-occidentale pentru a bloca orice pas înainte pe călea dezarmării și a rezolvării problemei germane. Ce se mai întîmplă însă în interiorul R.F.G.?

O circulară secretă

În cursul lunii decembrie, domnul Schroeder, ministrul de Interne al R.F.G. a scris o circulară care privea la completarea cadrelor politiei. În ea se precizează că în posturile de conducere trebuie să fie promovati „oameni siguri, fermi, hotărîți, care s-au dovedit prin fapte a fi devotați ideilor tradiționale (subul, nu ale Germaniei și care nu și-au pierdut încrederea în viitorul grandios al Germaniei, cea lungul umiltătoarelor înfrîngeri de altă dată” (citate literarizate, desigur! n.n.).

„Și pentru că să nu existe nici o îndoielă cine și cum a fost înlocuit, oamenii „idealurilor tradiționale”, circulara adaugă că nu trebuie respinsă „circularea fostului S.S., S.A. sau membrilor ai Gestapoului.

„La toate acestea, nu e de adăugat decît următorul lucru: cine desgroapă și se aliază cu străgii istoriei nu poate deveni el însuși decît un străgoc.

Ion MIHĂILEANU

Director: Acad. ZAHARIA STANCU. Colegii redacțional: Acad. MIHAI BENIUC, MARCEL BRESLAȘU, EUSEBIU CAMILAR, membru corespondent al Academiei R.P.R., PAUL GEORGESCU (redactor șef), EUGEN JEBELIANU, membru corespondent al Academiei R.P.R., GEORGE MACOVESCU, ION MIHĂILEANU, V. MINDRA (redactor șef adjunct), MIHAIL PETROVEANU (redactor șef adjunct), CICERONE THEODORESCU, ION VITNER.

CONTRAPUNCT

A MURIT ALBERT CAMUS

A murit într-un accident de automobil cunoscutul scriitor francez Albert Camus. Prozator, dramaturg și eselist, Albert Camus s-a născut în Mondovii, în departamentul Constantine din Algeria, tatăl său, muncitor agricol, pierse în primul război mondial și copilul creștea greu în sărăcie și lipsuri, într-una din mahalalele Algerului. Urmează, grație unei burse, cursurile liceului și ale facultății de filozofie. Primele sale lucrări datează din 1936-1937, în acest an apărând eselele „Fata și reversul” și piesa de teatru „Revoluția în munții Asturiei”. Dintre cele mai însemnate opere ale lui Albert Camus menționăm romanele „Strănuiri” (1940), „Călușul” (1941), „Nepăsăd-abăg” (1942), „Nepăsăd-abăg” (1944), „Nepăsăd-abăg” (1944), „Cel drept” (1950), eseurile „Mitul lui Srepi” (1952), „Omul revoltat” (1953) și cele trei volume de critică intitulată „Actualități”, tipărite respectiv în 1950, 1953 și 1958. Activitatea de scriitor, Camus a împletit-o cu aceea de artist și gazetar.

În 1957 i s-a decernat premiul Nobel.

Albert Camus moare în vîrstă de 47 de ani.

Dacă ar izbucni războiul atomic, distrugerile ar fi urtase, aceasta este ideea filmului american „On the Beach” („Pe ultimul timp”) recent prezentat și la Moscova. Acțiunea filmului se petrece în 1949, la sfîrșitul unei presupuse conflagrații mondiale, care ar ucide cea mai mare parte a populației globului. Sîntem într-un oraș australian al cărui locuitor, văd cu groază apropiindu-se de el un nor radioactiv. La mai rîmîn de trăit cîteva luni, nimic nu va putea opri masa de gaze radioactive și fiecare reacționează altfel în așteptarea desastrodinului final. Unii încearcă să găsească uterarea în alcool, alții își păstrează pînă în ultima clipă demnitatea umană cel mai mult gîndesc cu groază la micile plule pe care guvernul intenționează să le împartă îndată ce radițiile atomice vor deveni perceptibile. Filmul evidențiază războiul pe care o reprezintă orozul atomic.

Marele premiu al romanului de aventuri a fost atribuit anul acesta unui pre-acuvios editor. Este vorba de părintele Gulchardon, redactorul-șef al ziarului catolic „Feternul”. Înainte de a debuta ca autor de romane politice aparținând colecției „Mască”, Gulchardon a publicat volumul „Problema simplicității divine în Orient și în Occident în secolul XIV și XV”. Părintele a trecut ușor de la „Problema simplicității divine” la „Asasul” se găsește în mînaștră (titlul volumului laureat), întrucît cele două cărți sînt inspirate de același gînd sacral. „Am primit în dar o împărăție care nu se poate clătina, să ne arătăm recunoscători și să aducem astfel lui Dumnezeu o închinare plăcută cu evlavie și cu frică”. După ce s-a depus ogramdă la înaintea altarului, Gulchardon s-a dus să-și încaseze premiul. În cadrul ceremoniei, editorii l-au laudat pentru faptul că plectează cu o mină virtuoasă viciul și vesteșteje cu har crima de omucideră.

Norbert Wiener, creatorul cibernetic, a debutat de curînd ca romancier, publicînd volumul „The empty room” („Săpătură”) apărut în editura new-yorkeză „Random House”. Romanul înfrîngător al lui Wiener este la care sînt supuși cercetătorii științifici dezinteresați de cămre marii proprietari ai industriei Statelor Unite. Cum era și de așteptat, recenzile apărute în presa burgheză nu sînt deosebit favorabile cărții, desigur din cauză că Norbert Wiener duce mai departe critica societății capitaliste formulată și în lucrarea sa de rîsunet „Cibernetică și societatea”.

Într-un articol publicat de „Litură Literară”, academicienul Pierre Gaszotte face amare comentarii asupra degradării jurnalisticii și criticii burgheze. Zără a desvîlțat cauzele, fitește, el descrie însă fenomenul de „avilizare” al criticii: „Se scrie mult și se repetă. Nu gîbind. Ne ocupăm de oameni, de lucruri, de cărți, nu pentru valoarea pe care o au, ci pentru scandalul pe care o au, și pentru că, „Nu mai judecăm, Adopăm doar personalități”. Și referindu-se la eseuul lui Saint-Etienne, face constatarea că astăzi, criticii nu-și mai pot alocui volumele cronice din cronicele și articolele publicate în presă. „Viața din jurul nostru pare a nu avea decât o singură calitate: de a se împiedica să meditem, să ne apărîm, să gîndim”. Specificul presei burgheze — reclama scandalului, înțeleșmăntărită, compromiș critică, o fac neseriocși și subiectivi. Chiar un om de știință trebuie să recunoască, dacă nu cauzele, cel puțin efectele.

Teatrul Național Popular din Paris pus în scenă orea dramatică a lui George Buchner — „Moartea lui Danton”.

De curînd „Teatrul Literar” din Budapeșta a primit anul de activitate. Aprecînd realizările teatrului, ziarul „Nepăsăd-abăg” scrie că acesta a reușit să-și cucerească o poziție importantă în viața culturală a țării, datorită înțelegerii și consecvenței a repetării pe care-l promovează. (În cursul stagiunii 1958-1959, ansamblul a dat 244 de spectacole cu 54 de programe diferite). Interesant e că „Teatrul Literar” nu prezintă spectacole obișnuite ci s-a specializat în montajul literar în cadrul cărui actului ar exclusiv rolul de a evidenția cel mai adecvat pozziții teatrali respective. Teatrul înfrîngător alft programe compuse din lucrările unui singur scriitor (printre care mai reușite au fost astfel serile consacrate lui Maitakovski și Longfellow) e și montajul compus din eseurile mai multor autori. Colectivul teatrului se preocupă în ultimul timp de prezentarea pieselor revoluționare din trecut și de astăzi.